

Biblioteca Centrală
Regională
Hugedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 16 (204) — 18 APRILIE 1959

V. I. Lenin și N. K. Krupskaja la Gorki, în 1921.
(Fragment din tabloul pictorului N. Stoev)

N. S. HRUȘCIOV

Prim-secretar al C. C. al P. C. U. S.
președinte al Consiliului de
Miniștri al U. R. S. S.

Desen de A. LAKTIONOV

Nikolai TIHONOV

STEAGUL SOVIETIC

Inflăcărat e-al nostru steag,
Ca zorile mijite.
Trei semne scapără pe el,
În fire aurite:
Ciocanul slobodelor munci
Și secera-ascuțită,
Și steaua-n roșii colțuri, cinci,
Cu aur scump tivită.

★

Salutul către om e-n el,
Mai simplu steag nici nu-i,
Culoarea gloriei a strîns
Dogoarea steagului.
Puterea noastră stă în el —
Nu-i alt drapel mai tare —
Și-al vieții noastre adevăr,
Cel fără-asemănare.

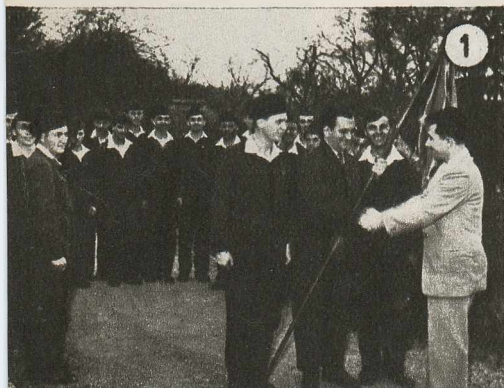
În românește de Virgil TEODORESCU

George DAN

SPICE ȘI FURNALE

Doldora-i de spice Bărăganul!
Grele spice capetele-și frîng,
De cînd muncitorul și țăranul
Palmele, tovărășește-și strîng.
Iată-l pe miner cum se înclină —
Cu pikhamerul în brațe, greu,
Smulge moarta soarelui lumină:
Munți de antracit și minereu.
Oțelul coace-n roșii ruguri
Rîuri de oțel și bălți de fier;
Curg spre sat tractoare, mii de pluguri,
Și combaine cu paleta-n cer.
Gospodarul brazde-adînci răstoarnă,
Grîu să semene, bumbac, orez.
El, din primăvară pînă-n iarnă,
Mulge țărna de al pîinii miez.
Grîul verde-i mare străvezie,
Dar va crește paul lui voinic,
Cît furnalul ce mătase-adie,
Boabe mari cît plinile în spic!
Țara-i lan de spice și furnale,
Ne-nfrățim în muncă îns cu îns;
O, Socialism! Hidrocentrale,
Lămpile lui Ilici s-au aprins!

FOTOCRONICA FLACĂRII • FOTOCRONICA

1

- În întreaga țară au avut loc numeroase manifestări consacrate celei de a 65-a aniversări a mișcării mondiale pentru pace.

- Luni a avut loc la Palatul Pionierilor din Capitală festivitatea decernării drapelului și carnetelor de brigadier tinerilor care pleacă în R.P.Bulgaria pentru a participa - între 14 aprilie și 30 mai - la amenajarea "parcului și aleii prieteniei romîno-bulgare" și a "monumentului istoric de la Rahova" (foto 1).

- În Capitală a sosit basul Aleksandr Ognivțev, solist al Teatrului Mare Academic de Stat din Moscova.

- Pianistul american Iulius Katchen a dat luni seară, în sala Ateneului R.P.R., un recital care a cuprins lucrări de Beethoven, Brahms, Musorgski, Mozart, Gershwin, Chopin.

- O delegație a Comitetului Național pentru apărarea păcii din R.P.R. a plecat la Bagdad, pentru a participa la lucrările primului Congres al partizanilor păcii din Irak.

- Constructorii de pe șantierul termocentralei de la Paroșeni au obținut, în cinstea zilei de 1 Mai, un important succes: cel de-al treilea grup electrogen, cu o putere de 50.000 kilowați, a intrat în funcțiune.

- Comuna Mărtinești, raionul Focșani, regiunea Galați, a fost complet cooperativizată. Acum colectivității au început să lucreze la construirea unui dig (foto 2) care va permite irigația unor suprafețe de teren arabil, iar pe lacul de acumulare vor crește peste 5.000 de gîste.

- Duminică seara un grup de radioamatori din Suceava au recepționat la un televizor "Rubin" emisiunile Stației de televiziune din București, retransmise de Stația releu din Bacău.

- Săptămîna trecută a avut loc, în sala Dalles, sub auspiciile Uniunii Arhitecților din R.P.Romîna, deschiderea expoziției internaționale "Construcția și reconstrucția orașelor în perioada 1945-1957" (foto 3).

- Zilele acestea a avut loc festivitatea atribuirii numelui de "Mihai Viteaz" școlii medii nr.13 din Capitală. La festivitate a participat acad.A.Joja, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R.P.R. și ministru al Învățămîntului și Culturii (foto 4).

3

4

FOTOCRONICA FLACĂRII • FOTOCRONICA

Spor la lucru!

de Silviu GEORGESCU

Fotografii de E. IAROVICI

la noi pe stradă unu' Nică. Nea Nică Rădoi, de la tramvaie. Stă într-o casă, de ți-e mai mare dragul. Și nu să zici că e nouă ori că e nu știu cît de mare. O căsuță, acolo. Și o curtică... atîtica, ia. Singur și-a pavat-o, singur a dat cu verde uluca, ferestrele. Mîna de gospodar, ce mai încoace-n colo! Adică de gospodari, vreau să spun, că nici nevastă-sa, Lucreția, nu se lasă mai prejos. De mîna dumneai sînt făcute rondurile de panseluțe și de petunii din față, grădinița de zarzavat, de ea sînt sădiți puiștii de la intrare. Fiștecare dintre soți, cu sectorul lui, cu „problema” lui, dacă vrei.

Cît e ziuica de mare, nu stau locului. Uite așa: fă aia, fă aia... Și numai ce auzi pe cite un vecin: — Uite mă, iar au ieșit alde Rădoi la... muncă voluntară!

Vorba asta n-o spun oamenii cu răutate. Dimpotrivă. Tuturor le sînt dragi Rădoi. „Oameni harnici, gospodari” — zic ei. Și pe bună dreptate. Altminteri nu-l alegeau pe nea Nică să fie președintele comitetului de stradă.

Ei, dar nu despre asta vreau să vorbesc. Chipurile soților Rădoi mi-au răsărit în minte, în timp ce răsfoiesc caietul cu însemnări. Alți gospodari mă fac să mă gîndesc la ei: ca și soții Rădoi, chivernisesc, la fel de harnici, de grijulii, gospodăria lor. A lor și a noastră. Ce-i drept, gospodăria asta e nițeluș mai mare decît a lui nea Nică de la tramvaie și are ceva-ceva mai mulțișoare probleme. Întinderea și problemele unui raion întreg: raionul 1 Mai. Iar gospodarii sînt tovarășii: Vasile Gîndilă, președintele Sfatului popular al raionului; Leontina Calciu, vicepreședinte; Ștefan Dumitrescu, secretar, și ceilalți membri ai Comitetului executiv, împreună cu toți deputații, cu comisiile permanente și cu activurile lor de cetățeni.

Cum vă spun, răsfoiesc caietul cu însemnări. Am în față notele mele de la cîteva ședințe ale Comitetului executiv al Sfatului popular al raionului 1 Mai.

Citesc: „...totodată se vor pava străzile Lacul Amara și Suveica”. Cu aceasta se termină pavarea străzilor din cartierul nou de locuințe muncitorești construite prin credit de stat, din cartierul

Colentina. Tot în același cartier, pe fosta groapă de reședință a „talcocului”, s-a amenajat un parc! Un parc cu bănci, cu ronduri de flori și cu statuia hitrului povestitor humuleștean.

Și-ar închipui, oare, cetățeanul care își desfășoară privirile savurînd frumusețea acestui reconfortant peisaj, aproape neverosimil în îngrămădeala de asfalt și piatră a unui oraș mare, că încă de curînd toate acestea au existat numai pe hirtie, în hotărîrea unei ședințe a Comitetului executiv?!

Dar nu numai atît! Din asemenea hotărîri, luate în consfătuirile gospodarilor din Comitetul executiv al Sfatului popular raional, s-au pornit o seamă de lucrări care au schimbat și schimbă necontenit înfățișarea raionului, înfrumusețînd orașul. Dacă aduni la un loc realizările din 1958, ale secției gospodăriei comunale, ajungi la cifre elocvente: 106.000 mp de pavaje noi, 48.000 mp reparații capitale și 52.000 mp reparații curente. S-au canalizat 15 străzi (3.050 m) și s-a introdus conductă de apă pe 11 străzi (3.000 m).

...Ședința din 15.I.1959. Se citește raportul secției spațiului locativ.

Tovarașul Vasile Gîndilă, președintele Sfatului popular al raionului 1 Mai, a făcut o propunere. Ceilalți gospodari din Comitetul executiv și-o notează cu grijă. Cumpănesc.

Aflu, din cele citite, că cifra de 127 apartamente noi, precum și cea de 141 locuințe reamenajate continuă să crească. Se repartizează alte și alte locuințe muncitorești.

Pe lista noilor locatari, un nume: Valeriu Apostol, tipograf. Fără să vreau, îmi vine în minte o întimplare la care am asistat nu demult, împreună cu alți cetățeni.

Îmi vizitasem un prieten în cartierul Floreasca-blocuri și mă întorceam spre casă. În fața vilei 213 s-a oprit un autocamion încărcat cu mobilă. Muncitorul tipograf Valeriu Apostol își lua în primire noua garsonieră repartizată de către secția spațiului locativ a raionului 1 Mai. Omul strălucea de bucurie. Mai mare dragul, să-l privești. Descărca de zor mobila și, ajutat de doi, trei tovarășii de muncă de-ai lui, o căra în casă.

— Nea Apostol! Unde ești, bre? — îl strigă deodată cineva. Dă fuga! Ți s-a spart oglinda de la șifonier.

Valeriu Apostol s-a aplecat peste fereastră. S-a uitat la cioburile împrăștiate pe trotuar. O lăptăreasă cocoțată între garnițe, pe un faeton cu un cal, îl căina:

— Șapte ani de ghinion, maică! Apostol a ris. A făcut un semn cu mîna:

— Ghinion, pe dracu! Ai vrea și dumneata un ghinion ca ăsta,

cu baie, bucătărie, cămară și tot confortul.

Valeriu Apostol este numai unul dintre „ghinionisti”. Acela la al cărui „ghinion” am asistat, din întâmplare, chiar eu. Dar în afară de el, mai sînt mulți alții. Pe cîtiva dintre ei, îi aflui din raportul secției spațiului locativ: lăcătușul Davidescu Romeo, bobinatorul Arsene Marin, mecanicul Vruță Mihai, muncitoarea Drăghicescu Maria de la I.T.B., muncitorii Constantin Vasile, Blîndă Georgeta, Eparu Dumitru și Ion Vasile. Dar listele de repartitii sînt lungi. Cine le poate citi pînă la capăt, cu atît mai mult cu cît pe ele apar mereu nume noi? (De curînd secția spațiului locativ a sfatului a mai repartizat 56 de apartamente noi în cartierul Floreasca-blocuri.)

Găsesc o altă însemnare. Este vorba de hotărîrile luate cu privire la întărirea activității de prevenire și combatere a bolilor transmisibile. Hotărîrile au devenit numaidecît o realitate. În raion — o mică parte a republicii noastre — secția sanitară a sfatului e un soi de miniatural minister al sănătății. Nu numai că le previne și le combate, dar și depistează bolile. Cu alte cuvinte, dacă bolnavul nu se anunță singur la policlinică, vine policlinica la el... în persoana medicului.

S-au efectuat, pînă în prezent, în spiritul acestei hotărîri, 80% din vaccinările antipoliomielitice (complete) propuse în plan, iar cele antipoliomielitice „Rapel” s-au efectuat 100% și cu o lună de zile înainte de termenul stabilit.

Tot în această ședință s-a hotărît dotarea cu aparatură medicală modernă a cabinetelor de circumscripție și a cabinetelor de specialitate din policlinici.

Acum intrăm în plină primăvară. Asta nu înseamnă pentru o gospodărie mare, cum este aceea a unui raion, numai ghiocel, dezgheț și soare, ci și: arat, grăpat, însămînțat și atîtea altele. Iată de ce, încă în zilele cînd sufla crivățul, în ședința din 17.II.1959 a Comitetului executiv, locul problemelor agricole hibernale este luat de acela al problemelor agricole de primăvară. Sînt multe. Trebuie bine cumpănite. De aceea, gospodării raionului se sfătuiesc temeinic, înainte de a hotărî. Se sfătuiesc și hotărîrea nu întîrzie:

„... pînă la data de 22 martie 1959 se va înființa un centru de tratat și condiționat semințe, la Pipera. (Acest centru va deservi și comuna Voluntari). Imediat ce timpul va permite, se va porni campania arăturilor și însămînțărilor de primăvară, precum și efectuarea lucrărilor necesare la culturile de toamnă.

Pentru trecerea la o formă superioară a agriculturii, se va sprijini constituirea unui comitet de inițiativă care va duce muncă de lămurire cu țărani muncitori din satul Pipera, pentru a-i determina să se înscrie în gospodăria colectivă.”

Cîteva rînduri. Atît. Dar în aceste rînduri este cuprins un bogat plan de realizări care au căpătat viață sau sînt aproape înfăptuite.

Aceasta o confirmă saltul survenit în cooperativizarea suprafeței agricole a raionului. Într-adevăr, dacă pînă în 1957-1958 suprafața cooperativizată din raion reprezenta numai 9%, la începutul anului 1959 ea a ajuns la 53% din totalul suprafeței arabile.

Nea Nică Rădoi de la tramvaie e bun gospodar și gospodăria îi

dă de furcă. Dar ce e el, pe lângă strașnicii gospodari ai raionului! Nea Nică Rădoi are de îngrijit doar o căsuță și o grădină: și ca el, mii și mii de alți gospodari, la fel de buni, își îngrijesc căsuța și grădina. Ei știu că fiecare căsuță și fiecare grădină sînt părțile din casa mare și grădina mare a orașului nostru, a țării noastre. Din asemenea gospodării individuale și obștești este încheagată marea gospodărie pe care o chivernisesc și membrii Comitetului executiv al Sfatului popular al raionului 1 Mai și ale altor alte sfaturi populare. Cît de multe și cît de mărețe și pline de răspundere sînt problemele gospodărești ale lor! Le înfruntă, însă, cu pricepere, cu dragoste și plini de însuflețire. Realizările de pînă acum sînt cea mai bună dovadă. Și membrii Comitetului executiv sînt sprijiniți în lupta pentru înfăptuirea lor de deputații sfatului popular orășenesc și raional, de comitetele de stradă și de miile și miile de cetățeni. Iată cum se explică faptul că, în 1958, numai la lucrările secției gospodăriei comunale din raionul 1 Mai, cîteva mii de cetățeni au prestat 544.000 ore de muncă voluntară de pe urma cărora s-au realizat economii în valoare de cca. 5.000.000 lei!

Unor asemenea gospodari nu poți să le urezi decît: spor la lucru!

1)... Dotarea cu aparatură modernă a cabinetelor de circumscripție și de specialitate din policlinici... (În fotografie: policlinica „Dr. Cantacuzino”. Serviciul de stomatologie. Medic primar: dr. Strugurescu.)

2)...și vaccinări antipoliomielitice. (La policlinica de copii „Mașina de piine”).

3) Iată cum arată astăzi str. 7 Noiembrie, care leagă Capitala cu pădurea Andronache.

4-5) O altă inițiativă: Casa raională de cultură din str. Mihail Eminescu nr. 89. Distrusă în întregime de bombardamentul fascist, clădirea a fost reconstruită și dată în folosință la începutul acestui an. În fotografie: sala de spectacole și foaiurul.

6) Baza sportivă a liceului „Dimitrie Cantemir”, reamenajată și dotată cu nou utilaj sportiv.

7) Unul din cele patru ateliere amenajate, prin grija Comitetului executiv, la liceele „Dimitrie Cantemir” și „C.A. Rosetti.”

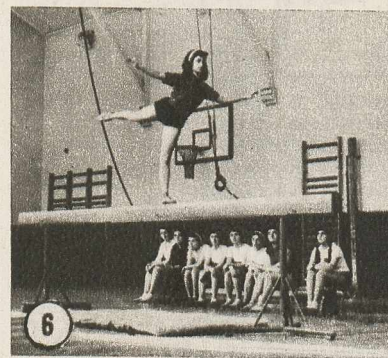
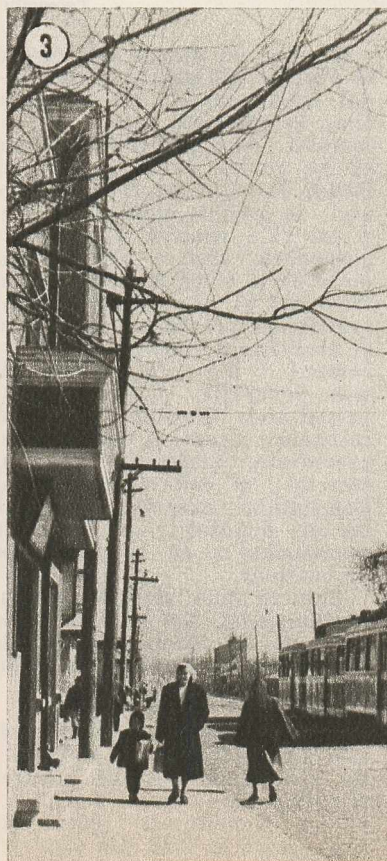
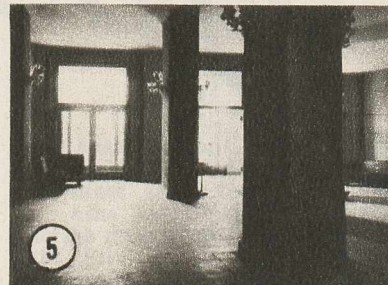
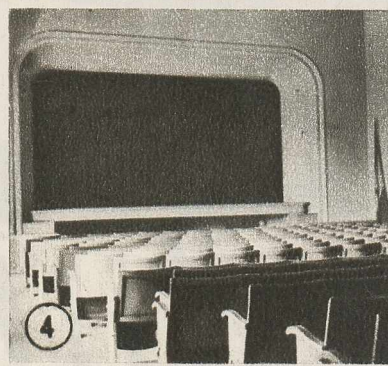
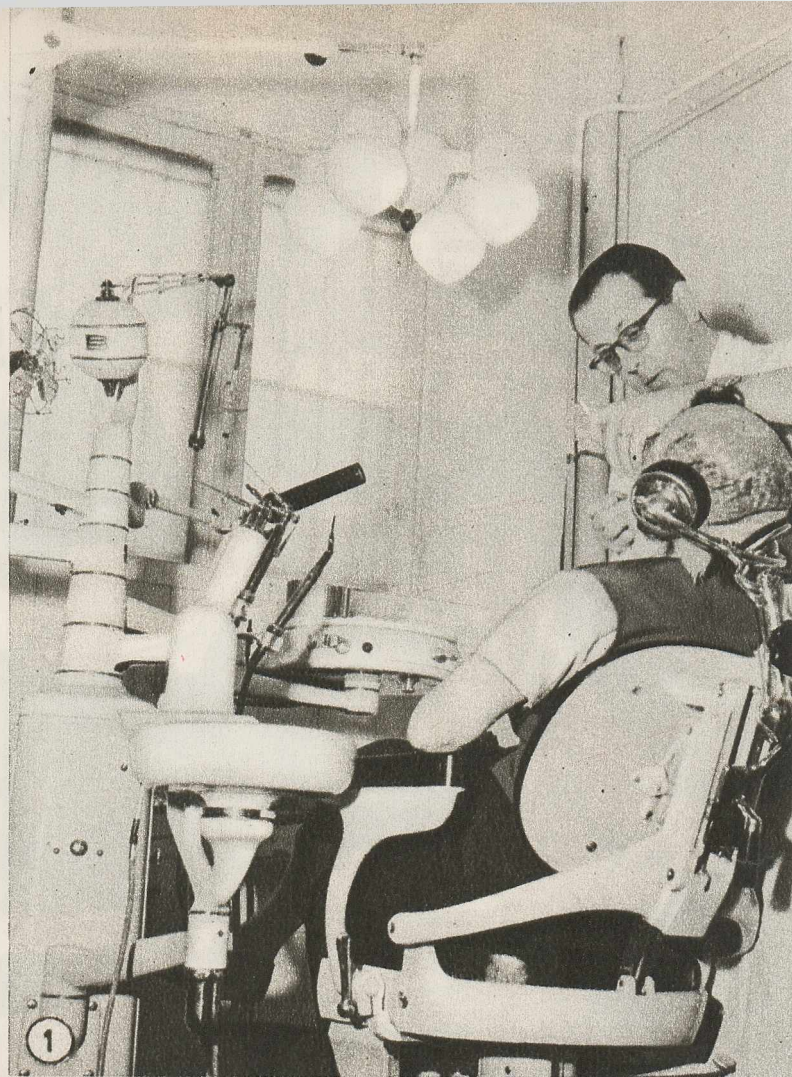
8) „...de asemeni, se va sprijini constituirea unui comitet de inițiativă care va duce muncă de lămurire cu țărani muncitori din satul Pipera, pentru a-i determina să se înscrie în gospodăria colectivă”. (Ședința din 17.II.1959) 20.III.1959: comitetul de inițiativă a fost alcătuit.

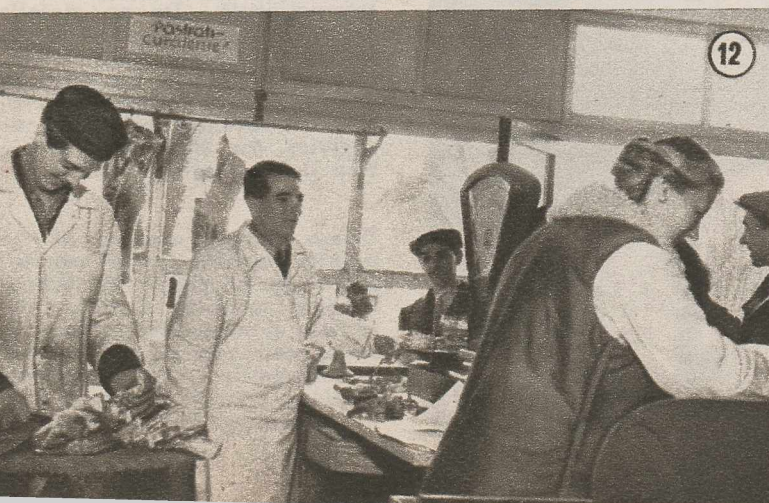
9) Repartiția nu deschide chiar poarta raionului, dar o deschide pe aceea a unei noi locuințe...

10) Pe maidanul de reședință al fostului talcioc..., un parc.

11) Alt „ghinionist”: tovarășul Grigore Mazilu, tîmplar la „Grivița Roșie-Vagoane”, se mută în noua locuință din Floreasca.

12) „...de asemenea Comitetul executiv, analizînd cererile cetățenilor din Toboc-Tei, trasează sarcina înființării unui centru de desfacere a cărnii în str. Olga Bancic nr. 18”. Precum se vede, sarcina a fost îndeplinită

NINA CASSIAN:

De-ale primăverii

Suflatul pădurii

Veerite-le-au luat-o razna
pe bulevardele lor de lemn.
Ce forfotă roșcată.
Eu, de la fereastră, le-ndemn:
Încă o dată! Hai! Încă o dată!
Străbateți copacii pe rînd
— scundul, înaltul —
alergați arzînd de la unul la altul.
Incendiați mohorîta pădure a iernii!

Veerite-le-mpunse de jînd,
nu mă-aud, dar mă-ascultă
și-aleargă copilărînd
neagra pădure adultă!

Capricii

Cerul leapadă cămăși subțiri.
Vîntul coase și descoase norii
Pentru clipe scurte a splendorii:
Soarele scripînd peste iubiri.

Merii stau în umbră și lumină,
Cînd albaștri, cînd portocalii,
Și se plîng de inegală zi:
Vîntul, numai oîntul e de oîndă!

Joc de apă

Picură streășina, picură nesel și
iute.
Pagina mea e plină de risul
dezghețului.
Lin ocolesc transparentele stele
de apă.

Scriu printre stele și urma
creionului scapără
Mina mi-e umedă ca o șopîrlă
de platină —
o, prospețime!

Humorescă

Cum să spun în poezie
despre fragezii purcei
în vîrstă de numai trei
săptămîni, oăzuși de mine
miercuri, la Gospodărie?
Alergau destul de bine
iar la supt — crezi că te joci? —
erau chiar puțin feroci...
Scroafa tolănită anume,
oisătoare, suferîndă,
îi lăsa să o cuprîndă,
s-o apuce, s-o consume.

în curate loji cu paie
scripitoare și bălaie.
Ah, era o primăvară
nepermis de dulce-afară...
Am văzut lîncezi, mai sus,
și cîmpia cea rotundă.
— Da! Sîntem bogăți! — mi-a spus
o îngrijitoare scundă.
Mi-a vorbit finînd în mîină
un purcel de-o săptămîină,
roz și gingaș, mort de frică,
și cu coada foarte mică.

Umanizare

Ne odîhnim în zăpadă.
Virfurile brazilor palpită fără sunet
ca algele în substanța fluidă a mării...
Cad turturii
retezași dintr-o singură lovitură de rază
și se-ngroapă-n zăpadă, adînc,
pînă aproape de țara dezghețului...

Să-asternem masa-n aer liber!
Pe suprafața omătului, joacă focul
ca un balaur portocaliu.
Pîinea noastră — cafeniu pe alb,
ceaiul nostru — auriu pe alb,
și totul se colorează încet
și facem primăvară cînd vrem!

Hartă

Dacă am orea să facem o hartă
cu căile de comunicație ale
primăverii,
ar ieși un desen încîlcit și ciudat,
cu linii suple ca plantele
cu noduri grațioase ca florile,
cu crînguri, fructe și veerite,
cu pîraie perlata ca risul lui
Puck,

ca risul copiilor noștri,
cu spații albastre-ntre drumuri,
albastre ca ziua de 1 Mai,
cu dungi violente ca arătura
și drepte ca osia...
Pentru noi, drumurile primăverii,
cu dialectica și încrucșările lor,
au un sens unic:
spre Comunism!

Maria Gordijenko din Stalin-grad a contribuit direct la ridicarea construcțiilor de pace din Berlinul democrat. Iată-o, în zilele când lucra stucatura pe terasa unei mari clădiri de pe Stalin-alee. „Eu sînt aici pentru pacea lumii” — spunea ea.

Stavilă vie

ra aprilie al unei strălucitoare primăveri cînd, deasupra străvechilor acoperișuri ale Parisului care a adăpostit, în 1949, primul Congres Mondial al Partizanilor Păcii, și-a luat zborul porum-

belul lui Picasso. Era un porumbel călător care, de atunci încoace, a dus, de-a lungul a zece ani, mesajul păcii, din țară în țară, din oraș în oraș. Milioane și milioane de oameni i-au urmărit zborul lîn și, totuși, avîntat spre, înălțimi și au pornit să lupte, pentru ca acest mesaj, înălțat din fierbințea lor dorință de pace și liniște, să devină viață, să devină fapt...

A pornit voința de pace a popoarelor să colinde lumea, sub chipul unui porumbel. S-a oprit o clipă pe cupola enormei clădiri din Bandung, unde reprezentanții popoarelor Asiei și Africii s-au întrunit sub semnul păcii și libertății, unde, în numele a sute de milioane de oameni ai celor două continente, au clamat dreptul la viață, la libertate, la pace, la bună înțelegere și colaborare a popoarelor lor.

A poposit porumbelul păcii deasupra ruinelor Hiroșimei, a privit copiii ei și a dezvelit, o dată cu ei, impresionantul monument al victimelor bombelor atomice americane. Și a purtat porumbelul deasupra întregii lumi, din casă în casă, din om în om, vibrantul, emoționantul — pină la lacrimi — apel al tinerei Hisako Nagata, fata care, la 21 de ani, purta încă nefastele urme ale perfidului atac asupra Hiroșimei: „Să ne

unim, ca să nu se repete Hiroșima sau Nagasaki, pentru ca toți tinerii să aibă o viață fericită și un viitor luminos”.

Un vechi — cît lumea — proverb spune: „Dacă mai multe caravane se îndreaptă spre aceeași casă, oricare ar fi drumul pe care l-ar lua, le este sortit să se întîlnească”. Popoarele lumii se îndreaptă toate spre aceeași casă: *pacea*. Și oricare a fost drumul pe care fiecare din ele l-a luat la chemarea porumbelului alb al lui Picasso, care nu este în fond decît simbolul propriei lor voințe de pace, ele s-au întîlnit pe același drum al luptei pentru liniștea și pacea căminelor lor, pentru înțelegerea și prietenia între oameni. Popoarele s-au întîlnit la Paris și la Moscova, la Bandung și la Stockholm, la Accra și la Tașkent și ele se întîlnesc în fiecare nouă bătălie pentru asigurarea păcii, împotriva ațîțătorilor la război, împotriva folosirii armelor atomice, pentru dezarmare și colaborare internațională. De pe străzile Berlinului occidental sau ale Hamburgului, unde oamenii protestează împotriva înarmării cu arme rachetă a Germaniei Federale, din cătunele însingurate ale Algeriei, din Bagdad ca și din New-Delhi, toate drumurile duc

Urișa energie atomică să fie folosită numai în scopuri pașnice! Iată ce cer popoarele. Posibilități există nenumărate. Aceasta a dovedit-o și expoziția „Atomul în slujba păcii”, organizată la Geneva. În fotografie: Dag Hammarskjöld, secretarul general al O.N.U., vizitînd pavilionul sovietic.

În calea războiului

re aceeași casă — casa păcii. În fiecare nou an, lupta milioanelor de oameni pentru pace, pentru dezarmare, pentru încetarea experiențelor nucleare, crește, luând forme din cele mai vârtă și mai emoționante. Un grup de personalități științifice și politiciene americane au făcut o apel la foamea pe culoarele Senatului S.U.A., în semn de protest față de politica Statelor Unite de pregătire a unui război atomic. În Indonezia, milioane de oameni au semnat apelul împotriva armelor atomice. O caravană a mamei a străbătut lumea, ducând din urmă în țară chemarea tuturor oamenilor de pe pământ, pentru pace, pentru bună înțelegere între oameni și popoare. Un numeros grup de studenți ai universității din Bahía Blanca (Argentina) au chemat pe studenții și profesorii tuturor universităților în lume să condamne experiențele cu arme nucleare, ca și producerea și folosirea acestor arme. În semn de protest împotriva instalării de rampe pentru lansarea rachetelor atomice în apropierea orașului Dortmund (R.F.G.), populația orașului a organizat mari manifestații, greve de vertisment și alte acțiuni puternice de luptă. La Madras, în fața

consulatului american, mii de indieni au demonstrat cu pancarte pe care sta scris: „Trăiască pacea în lume“, „Pactele militare americane amenință pacea în lume“. În 1958 londonezii au pornit, cu miile, în marșul de protest împotriva experiențelor nucleare, spre Aldermaston, centrul englez de cercetări nucleare. Mii și mii de bărbați, femei, tineri, bătrâni au pornit din nou, în primăvara aceasta, formând o coloană de aproape 2 km, pe distanța de 80 de km, de data aceasta de la Aldermaston spre Londra. Este acesta marșul de protest al Angliei împotriva războiului, împotriva folosirii armelor atomice, pentru tratative. Și este cea mai mare, mai grandioasă manifestație care a avut loc în Anglia, în ultimii 30 de ani.

Și când, după patruzeci de ani de la apariția Decretului asupra Păcii, partidele comuniste și muncitorești au lansat Manifestul Păcii, lumea întreagă, de la îndepărtatele stațiuni în derivă ale Polului Nord și pînă la ecuator, din cîmpiile Australiei și pînă în mereu încețoșata Scoție, a înțeles încă o dată că nu există conducător mai de nădejde al luptei pentru pace a omenirii, decît Uniunea Sovietică, primul

Moscova — capitala păcii. Aci și-a desfășurat lucrările recenta Sesiune a Consiliului Mondial al Păcii.

Tineri greci, purtînd cu ei porumbelul alb — simbol al păcii — demonstrează pe străzile Atenei.

„Niciodată aceasta! De aceea vrem tratative“ — scrie pe acest sugestiv afiș antifărăboinic, lipit pe străzile orașelor vest-germane.

stat al muncitorilor și țăranilor, statul care, primul în istorie, a lansat un decret asupra păcii; că nu există soldați mai credincioși, mai devotați cauzei păcii, decît comunistii și partidele lor din toate țările.

«Întindem mîna tuturor oamenilor de bună voință — spunea Manifestul Păcii. Cu forțe comune vom scutura povara înarmărilor, care apasă asupra popoarelor. Vom elibera lumea de amenințarea războiului, a morții și a distrugerii. Avem în față viitorul luminos și fericit al omenirii, care pășește spre progres. PACE LUMII!»

Lozinca aceasta intruchipa cea mai fierbinte năzuință a popoarelor lumii — năzuința de a se pune capăt cursei înarmărilor, de a se realiza un acord cu privire la dezarmare, de a se începe tratative între marile puteri, pentru rezolvarea pe cale pașnică a tuturor problemelor internaționale. PACE LUMII! Hiroșima nu

trebuie să se mai repete! Pentru tratative! Pentru dezarmare! Acesta este glasul popoarelor, al popoarelor devenite conștiente de puterea lor, al popoarelor de care se tem imperialiștii. Acesta este mesajul porumbelului păcii, înălțat acum zece ani, mesaj pe care unii ar vrea să-l sugrume, dar care se înalță tot mai puternic, mai clar, mai de neînvinș. Astăzi, cînd popoarele lumii își găsesc drumul spre aceeași casă — casa păcii — și drumul lor este lupta, dușmanii omenirii trebuie să țină seama de voința popoarelor. Lumea trebuie eliberată de amenințarea războiului, a morții și a distrugerii!

În strălucitoarea primăvară a anului acesta, cuvîntul pace mobilizează, în apărarea vieții, tot ce este mai bun și mai cinstit în lume. Un singur gînd, o singură voință animă popoarele: apărarea bunului cel mai de preț: pacea.

Mariana PÎRVULESCU

ÎN COR

de Hans LEBERECHE

Ilustrație de Tic PELTZ

Mă aflam la concertul renumitului cor eston. Judecând după aplauzele furtunoase ale bărbaților și privind chipurile împurpurate ale femeilor, care umpleau parterul teatrului „Estonia” până la refuz, îmi dădeam seama că asistam la un spectacol de înaltă ținută artistică. Părea că sala întreagă cîntă împreună cu corul, ca și cum nu ar fi existat decât o singură gură, un singur piept.

În scurtele pauze, dirijorul, un om scund, cu umeri largi, cu o coamă leonină în care luceau fire argintii, se plimba agale prin fața frontului de fracuri negre ale coriștilor. Din cînd în cînd, ducea diapazonul la urechea dreaptă. În asemenea clipe, chipul lui lua o expresie de încordare, de severitate și atenție, asemănătoare aceleia a copiilor cînd țin o scoică la ureche, încercînd să asculte „vuietul mării”.

Părea că dirijorul se străduiește să-și amintească de un fapt deosebit de important, atât pentru el cît și pentru sală, și că nu-i lăsa subțire de oțel să șoptească ceva...

Deodată se opri în mijlocul scenei, cu fața înspre cor, și ridică minile...

Parcă de undeva, din spatele zidurilor albe ale sălii austere, prinse să se reverse domol un glas de tenor, plin de melancolie. „Clopote de seară, clopote de seară!”

Cîte amintiri trezea acest cîntec!...

Parcă lunecînd în lături, zidurile albe dispăreau, iar corul, în fracuri negre, era învăluit în ceață, asemenea unei păduri îndepărtate ce se profilează la margine de cîmpie. Inseși coloanele, lîngă care încremeniseră oamenii cuprinși de vraja cîntecului, semănau parcă cu niște trunchiuri de copaci acoperite de omăt.

Ca un murmur surd și domol, intrară bașii:

„Bom... bom... bom... bom...”
Ultimele sunete ale clopotelor se stingeau încet, într-o tăcere adîncă. Toate simțurile erau în-

cordate. Chiar după ce dirijorul lăsă, fără grabă, minile jos, ecoul părea că mai stăruie undeva, departe.

Un moment de tăcere și apoi, dintr-o dată, un tunet de aplauze se revărsară peste sală. Îmbrăcată într-o rochie albastră, o fată tină, la dreapta mea, aplauda cu deosebit entuziasm. Era imposibil să n-o admiri. Întreaga ei făptură parcă se avînta înainte, ochii albaștri deveniră mai adînci, mai întunecați, iar de pe buzele-i fragede, nefardate, se desprindeau cuvinte grăbite, pline de entuziasm. Tocul pantofului

ei îngust călca o batistă căzută jos, dar fata nu o lua în seamă, cum de altfel nu-l lua în seamă nici pe tînărul de lîngă ea, cu picioare lungi și cu obrazii ca de fată. Acesta aplauda zgomotos, aruncînd cîte o privire plină de devotament și de admirație vecinului său.

Lîngă mine, un glas sugrumat de emoție rosti:
— Splendid! Admirabil!

Abia atunci am obser-

vat că între mine și tînăra fată ședea un o în vîrstă, cu capul ras și cu un costum de culoare închisă.

Pleoapele îngreunate de ani îi acoperea ochii cenușii, mici, obosiți, în care, însă, micăreau agerimea și vioiciunea. Judecînd după înfățișare, ar fi fost greu să spui ceva precis despre el. Asemenea valurilor care măcină o stîncă, timpul îl modelase, ștergîndu-i doar asperitățile trăsăturilor feței.

Văzînd că-l privește, repetă cu convingere:
— Au cîntat admirabil... Știți, mi-au trecut atîtea amintiri...

Se fistici puțin. Am simțit, apoi, privirea strălucitoare a tînărului care se aşeză asupra-mi. Su impresia momentului, însă, nu se putu opri să nu facă mărturisiri:

— Știți, îmi amintesc că și eu am cîntat cîndva acest cîntec, în condiții nu tocmai obișnuite...

Mai mult din politețe, l-am întrebat:

— Ați fost și dumneavoastră artist?

Zimbi:

— Ași... Dar am cîntat... Și știți în fața cui?

Mă privi din nou, stăruitor, și, cu glas potolit, spuse:

— În fața lui Lenin... Ba chiar am avut cîntecul să-mi mulțumească personal.

Afirmăția mă ului într-atît, încît, de ast dată, îl privii eu cu interes, așteptînd nerăbdător să continue povestirea. Îmi dădu seama că, într-adevăr, avea o voce de bas.

— Așadar, ați cîntat frumos? — îl întreba cu insistență.

Voiam să aflu cît mai multe amănunte.

— Păi tocmai aici e aici! N-ați ghicit — exclamă vecinul meu, cu un aer triumfător. Deși aveam un glas puternic de bas... n-aveam însă, ureche și nici un fel de școală. În „Clopotele de seară” nu mi se dăduse voie să cînt decît la refren: „bom... bom... bom... bom...”

— Unde și cînd ați cîntat, atunci?

— Cînd? În noiembrie 1917. Eram marinar pe un puior de mine. Făceam parte din garda palatului Smolnii.

În jurul nostru poceau scaunele; începuse pauza. Înghesindu-se pe intervale, oamenii se îndreptau spre ieșire. Fata în albastru continuă să spună, grăbită, ceva. Avea niște dinți albi, strălucitori, un păr blond, ondulat, care încadra, ca o aureolă, fruntea înaltă. Tînărul cu picioare lungi pășea în urma ei, cu chipul luminat de un zîmbet larg și plin de naivitate.

Zgomotul scaunelor ridicate, care se asemana cu un schimb de focuri de arme, conținea Rămăseii aproape singur cu vecinul meu. Printr-o ușă deschisă, năvăli în sala încălzită și îmbibată cu parfum un șuvoi de aer proaspăt. Vecinul meu aspiră adînc și prinse să povestească fără grabă:

— În seara aceea, Lenin venise de undeva cu mașina. Cartul meu tocmai se odihnea în curte. Aprinserăm un foc și ne așezarăm fiecare pe niște lemne. Organizarăm un cor și începurăm să cîntăm... Cunoscîndu-ne de multă vreme, obișnuiam să cîntăm ori de cîte ori ne aflam împreună. Poate de aceea, am fost pus să imit doar clopotele din cîntecul pe care l-ați auzit. Abia începuserăm cîntecul, cînd îl zărirăm deodată pe Lenin trecînd. Întoarse capul spre focul nostru și parcă-l văd îndreptîndu-se spre noi. La o oarecare distanță, se opri... Nouă ne bătea inima de emoție. Ne-am stăpînit și am continuat să cîntăm. Ne străduiam să iasă cît mai frumos cîntecul. Îi auzeam pe tenori scoțînd niște triluri de privighetoare și-mi era ciudă pe ei, fiindcă eu nu făceam decît să imit clopotele: bom... bom și iar bom... bom. Mă simțeam atît de prost, mi se părea că sînt într-atît de lipsit de talent, încît îmi venea să plîng... Cîntam doar în fața lui Lenin!... Știam că-i plac cîntecele frumoase. De aceea, poate, mi se părea că se uită tîntă la mine și că-și spune în gînd: ești ditamai flăcăul zdravăn, dar în afară de „bom-bom”, nu ești în stare de nimic... Bineînțeles că acestea se petreceau doar în închipuirea mea; abia pe urmă am înțeles-o. Nu cred să se fi uitat doar la mine, mai ales că flăcările răspîndeau o lumină slabă... Și, pe urmă, asculta dus pe gînduri, cu capul ușor lăsat într-o parte. Purta obișnuitul său palton cu guler de catifea, iar pe cap, o caschetă. Tare necăjit am fost în clipele acelea...

Vecinul meu tăcu și clătîni din cap.

— Ei, și pe urmă? — îi amintii.

— Pe urmă? Ce să fie? Am terminat cîntecul... Lenin ne-a mulțumit tuturor, strîn-

nd mina fiecăruia în parte... M-am simțit mai prost și am făcut una boacăna: „Mie u trebuie să-mi mulțumiți, i-am spus, deoarece n-am făcut altceva decît să mor-ăi bom... bom. M-am făcut de rușine“. De rușine?“ „Da!“ Lenin izbucni în ris. Ideea din toată inima, cu capul lăsat pe oate. Imi spuse: „Ei, asta-i; n-ai fi poate reun solist prea grozav, dar fără „bom-om“-ul dumitale, nu s-ar fi ales nimic din tniec. În cor, giasul dumitale sună foarte umos“.

Bătrînul marinar, privind țintă scena oală pe care cîntăreții o părăsiseră pentru curtă vreme, spuse:

— Am trăit mulți ani și, sincer vorbind, -am devenit solist, n-am inventat mașina e calculat și n-am cultivat o nouă specie e grîu. Am muncit însă mult. Și unde nu r-a trimis partidul? Am învățat să conduc mașini complicate în timp de pace și am corăndat un vas curățitor de mine în timpul farelui Război pentru Apărarea Patriei... De multe ori, am văzut moartea cu ochii. Și, to-uși, n-am murit și nici nu mi-am trădat ovarășii.

— Intr-un cuvînt, v-ați executat corect artitura în cor...

Marinarul incuviință ferm:

— După cum se vede și „bom-bom“-ul meu -a auzit în cor. Astăzi, firește, îmi dau seama le acest lucru... Pe vremea aceea, însă, eram înăr, nu înțelegeam și mă necăjeam că nu înt bun solist...

Scoase un oftat și continuă să povestească eva despre tinerețea sa de mult apusă. Eu, nsă, nu-l mai ascultam: fata în albastru, tre-înd printre șirurile de scaune, venea spre noi, imbitoare și plină de însuflețire. În urma ei pășea tinărul, ținînd în mînă o cutie de bom-boane și un ziar. Ciudat: tinărul continua să imbească. Mi se pare că nu eram singurul care observam această pereche nedespărțită: și alți spectatori întorceau capul, urmărindu-i.

— Ce tinără simpatică! — spusei bătrînului.

Acesta tresări și-și întoarse capul.

— Care?... Păi, e fiica mea!

Pentru a doua oară în seara aceea, i-am privit uimit și, totodată, cu oarecare neîncre-dere.

Expresia feței mele îi produse bătrînului marinar o sinceră satisfacție; prinse să chi-cotească, bine dispus.

În clipa aceea, însă, fata luă din mîna insoțitorului ei cutia cu bomboane și o puse pe genunchii bătrînului marinar.

— Sînt bomboanele tale preferate...

Nu mai încăpea nici o îndoială.

— Nu-i scapă aproape nici un concert — spuse bătrînul, arătînd cu capul spre fiica lui. Urmează conservatorul... e în anul al doilea.

Doi ochi albaștri, calmi și blinzi, se opriră asupra mea. Mi-adusei aminte cum scînte-iau adineauri, sub impresia cîntecului, și cum, plini de entuziasm, implorau corul să mai cînte...

— Ce clasă? — întrebai.

— Clasa de canto — îmi răspunse fata, cu glasul melodios, ca un clinchet.

Mi s-a părut că bătrînul a făcut o mișcare nervoasă, ca și cum ar fi vrut să mai spună ceva. În clipa aceea, însă, cîntăreții intrau în scenă. În sală răsunau aplauze.

Omul cu coama căruntă ridică diapazonul și-l duse la ureche.

„V. I. Lenin“

Sculptură de Z. AZGUR

LA GORKI de Ioan MEIȚOIU

...Pădurea de mesteceni în urmă a rămas.
În orașelul Gorki intram ca printr-o poartă.
Aici a trăit Lenin. E timpul de popas...
Al soarelui disc roșu parc-a-ncetat să ardă.

Prin camere, culoare, călcăm cu pași ușori.
O tainică sflală ne stăpînește încă.
Privim: panouri, poze, vitrine cu scrisori.
Ne cufundăm în viața-i că-ntr-o livadă-
adîncă.

O, cîtă mărturie de dragoste-i aici:
O dragoste fierbinte, neferecată-n tatne.
Scriu țesătorii, tată: „Primiți, scumpe Ilici...
O stofă călduroasă pentru-un costum de
hatne“.

Biblioteca-i vastă... „Și totuși, spune-un ghid,
Din tot ce a citit Lenin, abia-i a zecea parte“.
Privim chestionarul de-nscriere-n partid
Și parcă-auzim glasul-i sunînd ca de departe.

Intrăm în sala-n care el ochii și-a închis:
(Amurgul ros de-afară se stînge-n umbra
ceașă...)

Privim: un toc, o gumă, cerneală pentru
scris,

Doi ochelari, o carte: „Dragostea de viață“.

Sînt toate neschîmbate, așa cum le-a lăsat
La ceasul de-nserare — și toate-asteaptă
iarăși

O mînă să le-alînte ca-n timpul depărtat
Cînd stă de veghe-n noapte tubitul lor
toodărș.

...În parcul casei totul e-n fremăt, e-n
tumult;
Vulesc păduri ca ape unite în cascadă,
Răsună rîul Pahra, departe. Îl ascult.
Și ouietul furtunii îmi pare din baladă...

Și-astfel totu-mprumută, deodată, prin
contrast
Ceva din Ilici Lenin — căci toate-aici
s-adună:

Intimitatea dulce cu-apîntul cald și oast,
Seninătatea gravă — cu fulger de furtună...

Berlinezul
WALTER SCHMIDT

și SFINTII

PRIMARULUI

MINCINOS

În seara zilei de 27 noiembrie 1958 berlinezii au smuls edițiile speciale din mâinile vânzătorilor de ziare. În Alexander Platz, lângă Brandenburger Tor, în Wilttenau oamenii citeau propunerile sovietice: Berlinul occidental să fie

declarat oraș liber, focarul de neliniște din inima Germaniei, a Europei, să fie lichidat...

Dacă Walter Schmidt trăiește în Berlinul democrat, el a citit în „Neues Deutschland” o expunere amănunțită și obiectivă a perspectivelor pe care le deschid propunerile sovietice pentru pacea și securitatea lumii.

Iar dacă Walter Schmidt e locuitor al Berlinului occidental? Atunci, firește, lucrurile se schimbă; în cel mai fericit caz el a citit în „Tagespiegel”: „Primejdia pe care o implică propunerile sovietice”. Și, în același caz, pe Kurfürstendamm, acolo unde, între două păhărele, vest-berlinezul discută politică, Walter Schmidt s-a întâlnit cu cunoscuți, cu care a întors lucrurile pe față și pe dos, și, până la urmă, tot n-a înțeles de unde vine primejdia. Atunci i-a venit în ajutor primarul Berlinului de vest, dl. Willy Brandt.

Socoteala d-lui Brandt seamănă leit cu cea a candidatului lui Caragiale: primejdia devine din libertate, libertatea devine din ocupație, ocupația devine de la americani. Fără americani nu mai e ocupație, fără ocupație nu mai e libertate, fără libertate iată și primejdia — gata.

Firește, la asta Walter Schmidt ar putea cere puținică răbdare, pentru a întreba: „dar bine, stimaabile, de când e libertatea egală cu primejdia?” Aici dl. Willy Brandt nu mai răspunde, căci, în definitiv, un german ca el nu e obligat să răspundă chiar la toate (și cum Brandt e primarul Berlinului occidental, nici nu e recomandabil ca el să răspundă la toate...) Mai bine ar face Walter Schmidt, cetățean „liber” al Berlinului occidental ocupat, să se gândească la ce a spus dl. Adenauer încă în 1953: „Dumnezeu a incredințat Germaniei conducerea Europei”. Iar el, Walter Schmidt, nu e și dînsul o fărmă a Europei care trebuie condusă?

Nu mai că, mergînd spre casă, dl. Walter Schmidt s-ar putea simți — fără voia lui, firește — năpădit de gânduri. N-a mai incredințat dumnezeu și altădată Germaniei misiunea de a conduce nu numai Europa, ci chiar lumea? Ba da, desigur. Și ce a urmat? Walter Schmidt își aduce bine aminte de 1945: primăvara, Reichstagul, steagul roșu... Da, da. Germania lui Hitler nu a putut pune mîna pe conducerea Europei. Și ce a căpătat în schimb? Libertate în R.D. Germană — și pretenții de a conduce iar Europa, în R.F.G. Ce e de preferat? Walter Schmidt oftează. De vreme ce dl. Brandt pune semn de egalitate între libertate și primejdie...

Lui Walter Schmidt îi place nu numai să asculte, ci să și citească. Cam în aceeași perioadă în care domnii Adenauer și Brandt primeau din partea lui dumnezeu misiunea de a conduce Europa, ziaristul francez G. Penchenier scria despre Berlinul occidental: „e un oraș în care înflorește spionajul internațional sub toate formele sale, de la stringerea de informații pe plan oficial și specializat, al militarilor, pînă la conspirația unor tineri descreierați, aventurieri lansați în zona sovietică și aproape în mod regulat arestați, fără a fi avut măcar posibilitatea să-și îndeplinească mi-

siunea”. Încotro poți conduce, e un asemenea „avanpost”? Poate spre un nou război, ceea ce p Walter Schmidt îl îngrozește, că el își aduce aminte de toate... E citește nu numai „Tagespiegel”, ci și „Süddeutsche Zeitung”. Răsfoind ziarul, și-a oprit ochii pe o caricatură. În 1948 dl. Adenauer mai era încă gol pușcă (ce-i drept, cu pâlărie în cap) și își acoperea goli ciunea cu o inofensivă frunză de viță. În 1952 dl. Adenauer putea aborda deja primele arme „cavalerești” — arcul și, firește, scutul cu crucea. În 1955 dl. Adenauer echipat ceva mai bine: casca Kai serului, raniță, pușcă Krupp. La în 1958, același domn Adenauer păștea, îmbrăcat într-un costum al armatei americane, rachetele, boțezate ipocrit, „The honest John” (onestul John).

Unii numesc asta miracolul vest-german. Curat miracol: stocurile de cărbune care zac nevindute în Ruhr se apropie de 20.000.000 tone. În timp ce numărul șomerilor din Berlinul occidental trece de 100.000 oameni. Într-un număr din „Westdeutsche Allgemeine” — pe lângă reclamele fastuoase ale ultimelor mărci de aparate de radio, televizoare, mașini de spălat sau frigider, putea fi citit următorul anunț: „Astăzi, începînd de la orele 14, în sala Gelsenkirchen din Herberstrasse nr. 5 portăreii vor vinde la licitație contra numerar aparate de radio, televizoare, mobilă, inclusiv mobilă capitonată, mașini de spălat rufe, îmbrăcăminte, obiecte de uz casnic, frigider, reșouri electrice etc...” Întreg miracolul, la licitație...

E drept că, seara, Berlinul occidental strălucește în lumina reclamelor multicolore, fațadele băncilor oferă un aspect înviorător, doamne elegante coboară din mașini de ultimul tip, în baruri tineri dezaxați dansează „rock” pînă la epuizare. Dar cine nu știe ce înseamnă aceasta? Știe și Walter Schmidt! Berlinul occidental e denumit, de mult, „vitrina”. El reprezintă, pentru modul de viață al „lumii libere”, ceea ce reclamele Broadwayului reprezintă pentru negustorii de coca-cola sau de bretele: un mijloc de atracție, de ameteire. Dolari pompați cu nemiluita pentru a face reclamă „lumii libere”. Unora, de pildă, le pot place mai mult florile de hirtie — dar ele n-au rădăcini. Și apoi noaptea vest-berlinezul, oricum ar fi ea, nu face cît fac „cele 1.200 de zile”...

Walter Schmidt a auzit vorbindu-se pentru prima oară de cele 1.200 de zile în iulie 1958, după cel de-al V-lea Congres al Partidului Socialist Unit din Germania. Fiind în Berlinul democrat și cum-părînd un ziar pe care l-a desfăcut în tramvai, Walter Schmidt a citit rezoluția acestui Congres: „În anii următori economia națională a R.D. Germane să fie astfel dezvoltată, încît să demonstreze superioritatea incontestabilă a orînduirii socialiste din R.D. Germană față de dominația forțelor imperialiste în statul de la Bonn. În această ordine de idei, trebuie să ajungem din urmă Germania occidentală și s-o întrecem în ce privește consumul pe cap de locuitor al celor mai importante articole alimentare și industriale”.

Un prieten care călătorea cu Walter Schmidt în același tramvai i-a spus: „Acesta este ceea ce numim programul celor 1.200 de zile”.

Discutînd, Walter Schmidt din Berlinul de vest a avut posibilitatea să compare: în Est muncitorul plătește de pe acum mai puțin pentru principalele produse alimentare și pentru chirie, pentru serviciile comunale și pentru transport, pentru

rți și pentru spectacole. Mai mult, Walter Schmidt a aflat chiar ceea ce domniile de Bonn caută să-i ascundă: R.D. Germană este în stare, încă de pe acum, să ajute F. Germană, Berlinul occidental, să iasă din unele incurcături ale „miracolului”. Într-o noapte trecută, președintele sindicatului minerilor vest-germani, Guteruth, a arătat, la un miting, că patronii vor să concedieze zeci de mii de muncitori din pricina stocurilor de cărbuni neînduși, cineva i-a strigat din sală: „Pleacă Berlin! Cei de acolo vor să cumpere 1.000.000 tone!”. Iată și un alt fapt: la o adunare la care au participat 150 de comercianți din Berlinul occidental, Margardt a spus: „Ministerul Economiei de la Bonn și senatul din Berlinul de vest consideră că propunerile economice ale guvernului R.D. Germane nu reprezintă decât o acțiune de propagandă lipsită de dibăcie. Noi, reprezentanții cercurilor comerciale din Berlinul occidental, recomandăm să se accepte totuși propunerile, căci acesta este cel mai bun mijloc de verificare”.

Viața nu ține seama de „considerațiile” Ministerului Economiei Naționale de la Bonn. Iar dacă e vorba de verificare, propunerile R.D. Germane au înfinit mai multe șanse de reușită, decât politica Bonnului...

...Căci Walter Schmidt nu poate să nu se îndească: R.D. Germană se declară gata să dea de lucru minerilor, muncitorilor amenințați de șomaj în Germania de vest. Iar în acest răstimp guvernul d-lui Adenauer se străduie și el să ajute pe niște „bieți oropsiți și soartei”. Există în R.F. Germană o lege care poartă nr. 131, conform căreia „funcționarii care și-au pierdut posturile în urma fringerii naziste trebuie să fie reintegrați la serviciile publice sau să primească o pensie de stat, iar dacă salariul lor e mai mic decât cel primit pe vremea Reichului, statul le alocă diferența”.

Care dintre fasciștii de frunte, dintre criminalii de război, dintre colaboratorii lui Hitler - a fost funcționar al Reichului? Așadar, din achisoare, într-un post corespunzător, cu o paga corespunzătoare (Schranz, internat în închisura din 1945-1948 pentru crimele comise, e acum deputat în Bundestag, cu un salariu de 800 mărci pe lună - oare nu trebuie să i se acorde și diferența?); din fostă doctorită a unui lagăr de concentrare nazist acolo unde se făceau experiențe „pe viu”, a liberă practică, cu cabinet la München (cazul Herta Oberhauser); de la ocnă, unde s-a săvârșit jafurile comise pe teritoriile ocupate, în consiliul de administrație al unui combinat de cauciuc sintetic (cazul Karl Krach). Iar dacă ai avut cinstea să conduci execuții de patrioți francezi, atunci poți ocupa chiar multe posturi în comandamentul N.A.T.O. (vezi cazul Speidel).

Walter Schmidt are toate motivele să zîmbească amar: iată cum arată, în adevăr, „miracolul” vest-german. Datorită acestui „miracol”, crește mereu numărul celor care cer:

- nu fațade strălucitoare, ci muncă pentru toți;

- nu fasciști în posturi de conducere, ci democrație pentru toți;

- nu miliarde cheltuite pentru rachetele americane, ci îndepărtarea pericolului atomic care plutește peste Germania!

Există o fotografie luată la una din numeroasele demonstrații care au loc în Berlinul de vest împotriva războiului. Demonstrații poartă o placardă pe care e scris numele unor orașe: Hiroșima, apoi Nagasaki, apoi (cu litere mult mai mari) Berlin. Care berlineze dorește ca orașul lui să fie o nouă Hiroșimă? Berlinul occidental nu poate supraviețui decât liber. Primejdia (în ciuda logicii d-lui Willy Brandt) constă în continuarea ocupației străine și nu în statutul de oraș liber. Aceasta au înțeles-o bine berlinezii care, în seara zilei de 27 noiembrie 1958, au smuls din mâinile vizitatorilor de ziare edițiile speciale care anunțau propunerile sovietice. Walter Schmidt a fost și el printre aceștia. Și a înțeles de ce, în situația dată, Berlinul de vest trebuie să devină, într-adevăr, oraș liber.

Radu ȚULESCU

Desen de Rik AUERBACH

Azi construim case din cuburi, mâine...

Țind desenați, nu zîmgești masa; e bun obștesc.

La abac învață acum primele operații aritmetice, ce îi vor fi de mare folos în viață.

La grădiniță fiecare are ceașca și șervețelul său și fiecare trebuie să aibă grijă de ele, cînd le folosește.

CEI „ȘAPTE ANI” DE LA GRĂDINIȚĂ.

Printre altele, trebuie să înveți cum să te îmbraci și cum să păstrezi îmbrăcămintea. Învățînd să respecti propriul tău bun, vei deprinde și respectul pentru bunul colectiv.

uștii aceștia minjiți pe bot, care-și poartă cucuiele cu demnitate, puștii aceștia gălăgioși, imposibili, ingenioși, vor fi peste o

vreme strungari, ingineri, contabili, medici...

Și printre miile de lucruri pe care trebuie să le învețe sînt și unele, numite „bune deprinderi”. Asta se referă la tot, începînd de la grija pentru proprii pantaloni și pînă la cea mai curată amicitie, pînă la cinste și conștiințozitate. La început, omuleții nu știu nimic. Fac totul cînd le place și cum le place și, dacă-i cerți, începe să le tremure bărbia, suspină și izbucnesc în hohote de plîns. Ceea ce e, oarecum, dezarmant.

S-ar putea ca vreunul sau altul dintre ei să învețe

prea puține lucruri pînă la vîrsta de cincizeci de ani și, atunci, o să i se spună „n-aveți cei șapte ani de acasă”. Dar cei șapte, la început, au fost cinci, au fost trei, au fost doi ani. Și, mai modern, s-ar putea numi „cei șapte ani dela grădiniță”.

Abia adus la cămin, copilul intră în grupa pitică: trei ani. Aceștia ar corespunde deci „celor trei ani de acasă”. După aceea, ca boxerii, trece în categoriile semimijlocie, mijlocie și mare, pînă e trimis la școală. În răstimpul ăsta el a suferit influența colectivului și a educatoarei. Și unul din lucrurile fundamentale pe care le-a învățat e să respecte bunul obște.

★

Tot ce se vede împrejur e bun obștesc: pereții pe care n-ai voie să desenezi, picioarele de scaun care au o viață proprie, ochii păpu-

Iepurașul este al nostru, al tuturor, și toți trebuie să-l îngrijim

dispecerul

ELECTRIC

Ne aflăm în mica așezare Doaga, dintre Măreșești și Tecuci, pe malul Siretului. Aici apele riului și-au săpat, în decursul anilor, o albie largă și depun în cantități însemnate un nisip sclipitor. Aici s-a ridicat în anii puterii populare, pentru valorificarea acestei bogății naturale, o mare fabrică de cărămizi silico-calcare. Producția fabricii asigură o bună parte din cărămizile necesare numeroaselor șantiere de construcție, deschise de-a lungul și de-a latul patriei.

Totul, la fabrica din Doaga, este mecanizat. Procesul de producție se bazează pe mașini de înaltă tehnicitate, iar controlul funcționării lor se face cu ajutorul „dispecerului electric”.

Ce este acesta? Să vi-l prezint. L-am văzut și eu în biroul inginerului șef al întreprinderii, pe unul din pereți. Un tablou cu numeroase beculețe aprinse. Fiecare beculeț e legat de unul din agregatele sau mașinile întreprinderii. Tabloul în întregime, cu zecile lui de beculețe, reprezintă întreaga fabrică, mersul tuturor mașinilor, pe care îl poți urmări perfect din birou, în orice clipă. Și atîta timp cît becurile ard, înseamnă că fabrica lucrează din plin. Cînd unul din beculețe se stinge, se știe de îndată care agregat s-a oprit și, atunci, inginerul șef poate interveni operativ.

— Spuneți-mi, vă rog — l-am întrebat pe inginer — beculețele se sting des?

— În tot cursul anului trecut și în primele luni ale acestui an, ele nu s-au stins niciodată — mi-a răspuns, nu fără mîndrie, tov. inginer Bănescu. Aceasta a făcut ca anul 1958 să-l putem încheia cu 2.500.000 cărămizi produse peste plan, iar primele luni ale acestui an, de asemenea, cu multe zeci de mii de cărămizi și elemente prefabricate din beton, peste prevederi.

În curînd, „tabloului dispecer” din camera inginerului șef i se va mai alătura încă unul: cel al fabricii de țigle. Acesta va arăta felul în care lucrează mașinile și agregatele noii fabrici — sora mai mică a fabricii din Doaga — de unde vor pleca anual spre șantierele de construcții mai mult de 4 milioane de țigle.

Am apreciat dispecerul electric, ca pe o importantă inovație tehnică pusă în slujba îmbunătățirii și ușurării muncii omului. Dar, în același timp, o idee mi-a trecut, năstrușnică, prin minte:

— Spune-mi, tovarășe inginer... dispecerul electric vă ușurează munca; dar nu cumva vă scutește...?

— Să merg prin fabrică, nu? Asta voinți să întrebați...?

— Exact...

Inginerul protestează, rîzînd:

— Dispecerul mă ajută, dar nu mi-a înlocuit picioarele... Nu vreți să vizitați întreprinderea? Vă conduc...

Leonida LIVADARU

șii, ce se pot purta ca mărgelile, pozele ce duc lipsă de mustați. Dar n-ai voie să schimbi nimic. Altfel, toate lucrurile astea încep să se vaite și pînă la urmă... fug. Și ce ne-am face cu o casă fără pereți, fără scaune, fără păpuși și unde ar rămîne doar cărțile fără poze?

Ar fi o viață foarte grea!

★

Cînd „domnișoara” G. a ascultat pentru prima oară „Visul Rodicăi”, a început să plîngă cu lacrimi grele.

— Dar eu nu vleau să plece păpușile — a suspinat.

— Ba o să plece păpușile noastre — a spus educatoarea. Or să se ducă unde or vedea cu ochii, că prea le chinuți, le trageți, le murdăriți rochiile. Pe aia mare o doare umărul și cea mai mică nu mai poate să-și miște piciorul.

Copiii ascultau, ținîndu-și răsufierea și oftînd. Parcă niciodată nu iubiseră atît de tare păpușile, ca în ziua aceea.

★

Dar cu toate că „domnișoara” G. e foarte sensibilă, nu e prea bună. Și, într-o zi, doi dintre băieții s-au răzbunat pe ea: i-au spintecat ghetetele. Educatoarea a înmărmurit. Aici nu mai era vorba de curiozitatea care duce la disecția ursului de pluș, ci de pură ferocitate. Delicvenții au fost încalțați cu cîte o gheată spartă și plimbați prin cameră. Au plîns, s-au tăvălit, au urlat. Degeaba. După o vreme, în mijlocul colectivului, li s-a spus că mamele lor vor plăti ce au stricat ei.

Și nu atît încalțărilor ce le dezonorau picioarele i-au impresionat pe puști, cît necazul presupus al mamei.

— Dar G. — am între-

bat — de ce e așa de rea, de ce îi chinuie pe ceilalți copii?

— E prost educată. Mama ei n-are grijă de ea. Și cînd o întrebi pe fetiță, zice că nu-i place acasă.

★

Iată, deci, că puștii învăț să-și îngrijească dulăpioarele, să-și facă patul, să lucreze cu plastilină, să întrețină colțul păpușii. Dar sîmbăta, unii, în loc să ajungă acasă, în loc să cunoască dragostea și căldura unui cămin părintesc, sînt duși pe la mătuși, ca mama să fie mai „liberă”. Poate că mătușile astea iubesc copiii, dar nu îi pot dojeni, căci tot ce le spun nu are continuitate. Și omuleții simt asta numai-decît, cu marea lor sensibilitate. Sînt și cazuri cînd familia strică într-o zi tot ce a făcut căminul într-o săptămînă: atunci cînd părinții, înțelegîndu-și prost dragostea și îndatoririle, se dedau la alintări pe de o parte, acte de severitate exagerată — pe de alta. Iar cînd, după alintările familiei, „domnul” R. e muștrat de educatoare, se trîntește pe jos și țîpă.

Sînt unii părinți care-și închipuie că educația se face numai la grădiniță și că pe ei asta nu-i mai interesează.

★

Ca și în cazul maturilor, ceea ce îi face mai buni pe omuleții ăștia e răspunderea. Dacă le dai pe mină „colțul păpușii”, îi slujesc cu o abnegație de neofiți. Sînt mai severi, mai neiertători decît educatoarea. Și reclamă numaidecît:

— Ionel a stricat trenul!

— Sanda și-a suflat nasul în traista ursului!

Și șterg praful, aranjează jucăriile, le dau celorlalți copii și apoi le adună și le pun la loc.

Uneori, însă, custodia as-

ta e insuficientă. Și, astfel într-o zi, Tanța a strica păpușa ce i-a fost încredințată. Educatoarea, Mari Nestor, a dojenit-o mai întîi, apoi a reparat jucăria împreună cu ea. Prin derea brațului cu elastic încercat mult voința păpușii care, însă, n-a scos un sunet. Tăria aceasta în suportarea durerii a impresionat-o grozav pe Tanța — Niciodată n-o s-o mai trag de mină cînd o să ne plimbăm — a spus ea, înghițînd un nod.

★

Dacă scriitorii pentru copii ar ști ce influență au fabulațiile lor asupra acestor cetățeni miniaturali, ar scrie mai mult. Puștii sînt impresionați de poze și de ceea ce îi covîrșește, pur și simplu, e proza. Fără îndoială că asta ține de educatoarea care „interpretează” povestirile, însă trebuie să-i vezi cum îi doare „durerea” lemnului și-i întristează „tristețea” porțelanului, ca să înțeleagă foarte „sufletele” lucrurilor ce plutesc împrejurul lor, ca în „Pasărea Albastră”. Iar dacă obiectele sînt insufletețe nu chiar ca oamenii, dar îndeajuns pentru a suferi, cum o să le faci rău?

★

Astfel, cei șapte ani de acasă sînt, deopotrivă, cei șapte ani ai grădiniței.

Educatoarea e o a doua mamă și, adeseori, în practica de zi cu zi, se ridică pînă la înălțimea acestui cuvînt. Și, pînă la adînci bătrînețe, foștii locatari ai căminului și grădiniței vor purta însemnele de neșters ale „bunelor deprinderi” cîștigate în camerele luminoase, cu mese pitice, cu iepuri de catifea, unde pentru prima oară s-au înțilnit cu viața de colectiv.

C. BACIU

Fotografii de E. IAROVICI

SCRIITORI ȘI CARTI

Irremediabilul impas al prozei burgheze

Tendința, tot mai accentuată, de a desconsidera conștiința umană, se însoțește astăzi în roza occidentală cu principiul dizolvării personajelor, al cufundării lor în zona obscurului psihologic. Pulverizarea caracterelor denotă masmul în care se zbat estetica idealistă, decadența artă burgheză. Eliminând din sfera preocupărilor ei orice ecou al realității obiective, această artă se transformă, din ce în ce mai mult, într-o simplă însălțare de fișe clinice, înfățișând tot felul de aberații psihopatologice.

Pentru cine citește, bunăoară, noul roman al lui Jean Cayrol, „Trupuri străine“ („Les corps étrangers“, Le Seuil, 1959), nomenul este izbitor. Eroul, pe nume Gaspard, asasin și proxenet (ce pilduitoare personaje ne propune romanul burghez contemporan!), își evocă avaturile „zburumatei“ sale existențe, mărturisind absurd și illogic: „Am purtat totdeauna în mine mai multe trupuri, străine unul de altul“. Cercetarea acestor multiple trupuri constituie „originala“ temă a cărții. Autorul, confesindu-se, își aprobă eroul: „Oamenii n-au posibilitatea să vadă și să sculte decit cu privirea sau urechea sinurătății lor“. Altfel spus: trebuie să fim urzi la tumultul social; numai când ne însinurăm, ne regăsim pe noi înșine. Altminteri, ne străinăm de propriul eu.

Desigur că, prin asemenea personaje, cunoașterea artistică este grav prejudiciată. Tipuri literare de felul lui Gaspard răsfring doar decadența umii care i-a zămislit. Într-o literatură care eoretizează fuga de realitate, opera literară e ezbrăcată, ca și personajele ei, de orice semnificație valabilă. Sau, și mai rău, coborită la un nivel de subumanitate, cu eroi pradă instinctelor și morbidity.

Când Christiane Rochefort a tipărit cartea ei „Le repos du guerrier“ (Ed. Grasset, 1958), o numită critică a întâmpinat-o cu aplauze entuziaste. I s-a conferit chiar și un premiu. Dar oată această agitație nu era decit o diversiune.

Nimic în acest roman nu invită la meditație, la cunoașterea universului uman, la precizarea unei atitudini față de problemele timpului nostru. Ideea cărții constă, după cum o recunoaște și apologetul ei, Dominique Aubier, în „L'Esprit“ (februarie 1959), în: „Drama sexualității feminine, peripețiile și relațiile ei cu sexualitatea masculină“. Sînt tratate, cu „delicată aplicație“, probleme ca: gelozia, apetitul sexual, accidentele virilității etc., potrivit unei morale enunțate ritos la finele romanului: „Femeia să comande în dragoste și bărbatul să asculte“. Să taxezi o asemenea scriere (ce ignoră cu ostentație problemele reale și vitale ale epocii noastre) drept originală și patetică, numai fiindcă debzbat „chestiuni de etern interes, care acum își sporesc parcă în ochii noștri însemnătatea“ este, orice s-ar spune, un tur de forță. Însă de-a dreptul stupefiantă apare aprecierea lipsită de respect față de valorile artei, că asemenea cărți „inovează“ tema străveche a umanismului prin inocularea acestuia cu „singele proaspăt al transportului erotic“ (!)

Să reținem faptul că autoarea romanului amintit mai sus nici n-a considerat firesc să dea nume personajelor sale. Ele se numesc: Bărbatul, Femeia etc. Lipsa de identitate onomastică apare ca o recunoaștere a non-individualității lor artistice. Ca și Gaspard, eroii lui Ch. Rochefort sînt bizare alcătuiți biologice, dominate de porniri stranii, imprevizibile chiar și pentru dîșii, probabil cu intenția de a sublinia atotputernicia destinului orb, cu neputință de modificat. Reduse la treapta organismelor zoologice, atari personaje sugerează o lume de crepuscul, epurată de umanitate, pe scurt, un fel de neant psihic.

Lucrări precum „Tropisme“ de Nathalie Sarraute, „La modification“ de Michel Butor sau „L'empire céleste“ de Françoise Mallet Joris încearcă să acrediteze părerea că lumea interioară a omului este rezultatul unor experiențe ilogice, discontinue, în esență animalice. Ele încearcă să anuleze funcțiile cunoașterii prin imagini, în schimb dezvoltă, hipertrofic, eul, invită la însingurare și primitivism. Dar astfel de producții nu vor obține niciodată accesul în patrimoniul adevăratei literaturi, atașate idealurilor umanismului, pentru afirmarea cărora luptă astăzi, alături de marile mase populare, cele mai lucide și valoroase personalități artistice.

H. ZALIS

O PICĂTURĂ de CERNEALĂ

Povestea unul nume de Haralamb ZINCĂ

Lucrez ia un roman închinat unui grup de partizani romîni antifasciști. Documentarea mi-am făcut-o cercetînd nenumărate documente, dar, mai ales, ascultînd pasionantele relații ale foștilor partizani. Astfel, am adunat o multime de date, de întâmplări demne de a fi consemnate într-un roman. Într-una din zile, un fost partizan mi-a povestit o întâmplare care m-a impresionat nespuse de mult...

Partizanii erau hăituiți. O patrulă de jandarmi se afla pe urmele lor. Pe neașteptate, se dezlănțui o furtună puternică. Uzi pînă la piele, partizanii își continuară marșul, distanțîndu-se tot mai mult de patrulă. Marșul se prelungi și noaptea. Ploaia încetase, dar începuse să sufle un vînt rece, ca de gheață. Partizanii înaintau, prin beznă, în căutarea unui adăpost. Deodată, în noaptea neagră pîlpîi o lumină.

— Tovarăși, luminița din poveste! — murmură un partizan.

Începură să urce muntele către „luminița din poveste“. Curînd, descoperiră o căsuță. Unde nimeriseră: la un dușman ori la un prieten? Comandantul grupului se apropie de ușă și bătu în ea. Nu primi nici un răspuns. Bătu din nou. De astă dată, de dincolo se auziră pași. Totuși, stăpînul casei ezita. Pentru orice eventualitate, comandantul duse mîna la revolver.

Ușa se deschise. Apăru capul unei bătrîne care mormăi:

— Nu se cade să intrați, sînteți bărbați...

— Măicuță dragă, venim de departe și sîntem oboșiți!

— Nu se cade... o femeie naște... Însă bătrîna nu închise ușa. Cercetă fețele oamenilor.

— Hai, intrați!

Partizanii intrară în vîrfurile picioarelor, ferindu-se de a face cel mai mic zgomot. Erau două camere, fără ușă între ele. Pe o laviță din colțul primei încăperi, o femeie, acoperită cu o cergă veche, gemea stîns, cu privirile țintuite în tavan. Partizanii despărțiră camerele printr-un paravan făcut din foi de cort, își puseră lucrurile la uscat, apoi, frînți de oboseală, se culcară. După ce puseră pe unul dintre ei de pază, admirară îndată.

A doua zi, aflară cu bucurie că femeia născuse o fetiță. Atunci, comandantul se apropie de patul lehuzei și spuse:

— Te rog, socotește-ne nașii pruncului dumitale. Am vrea ca fetița să poarte numele de Victoria.

Lehuza încuviință printr-un zîmbet. Iar partizanii, mulțumindu-i, plecară mai departe, hotărîți să grăbească ziua victoriei.

ACTUALITĂȚI LITERARE

Din țară

● **EDITURA TINERETULUI** va tipări în curînd poemul Copiii cartierului de Cicerone Theodorescu. În momentul de față, Cicerone Theodorescu lucrează la finisarea unui volum de traduceri din opera poetului revoluționar polonez Wladislaw Broniewski.

● **ÎN VREME CE TEATRUL NAȚIONAL „I.L. CARAGIALE“** îi repetă piesa „Surorile Boga“, dramaturgul Horia Lovinescu definitivează o altă piesă, de această dată într-un act, care evocă un moment din lupta pentru eliberarea țării. Acțiunea se petrece chiar în ziua de 23 August 1944.

● **SE ÎMPLINEȘTE** în acest an un secol de la nașterea lui D. Th. Neculuță — unul dintre primii poeți ai clasei muncitoare

din țara noastră. Cu prilejul acestui eveniment, E.S.P.L.A. a hotărît tipărirea unei noi ediții a volumului lui D. Th. Neculuță — Spre țărîmul dreptății. Lucrarea este revăzută, adăugită și prefațată de poetul Mihai Dragomir.

De peste hotare

● **O SERIE DE INTERESANTE MONOGRAFII**, studii și ediții academice, va tipări anul acesta Editura Academiei de Științe din Moscova. Din bogatul plan editorial, cităm următoarele titluri: Opera lui Dostoievski, o monografie scrisă de un colectiv în frunte cu V. Ermilov; D. Zaslavski, B. Bialik; Estetica lui Bielinski, studiu de I. Lavreșki; Satira lui Saltikov-Șcedrin, monografie de A. Bușnin.

● **PRINTRE CĂRȚILE DE SUCCES BULGARE** se numără și aceea a lui Iordan Iovkov: *Legendele Balcanilor*, un volum care reactualizează pagini din trecutul glorios de luptă al poporului de la sud de Dunăre. Sînt cuprinse, în cele 248 de pagini, un număr de 10 legende, din secolul al XVII-lea.

● **ÎNTRU DEALURILE LAUSITZER** și pădurea Sprei din Republica Democrată Germană locuiește, alături de poporul german, un mic popor de origine slavă: sorbi. Aceștia și-au păstrat, de-a lungul veacurilor, toate caracterele și obiceiurile naționale. O imagine cuprinzătoare a culturii sorbilor ne oferă cartea lui Jurij Brêzak, *Pe Rin crește secara*, care cuprinde numeroase poezii, povestiri, schițe și nuvele inspirate din viața de ieri și de astăzi a sorbilor.

A fișul de la intrare, scris cu litere de-o șchioapă, anunță: muzică — dansuri — teatru. Un tractorist, care n-a implinit încă 19 ani, a devenit... tenor, o tânăra colectivistă e soprană de coloratură și își urcă vocea pînă în... cer, o mulgătoare recită din Argezi, socotitorul cîntă la banju, flăcăul care toată săptămîna mină caii colectivei e un mic Beligan dintr-o piesă într-un act... Corul? Cam un șfert din sat cîntă sub bagheta... agronomului. Restul de trei șferturi aplaudă în bănci. Și cei care aplaudă, și cei de pe scenă fac parte din aceeași familie: familia colectivizatorilor din comuna Crucea — vechi sat dobrogean, trezit la viață de belșugul și prosperitatea celor șapte ani de colectivizare.

Ce a fost comuna înainte de venirea puterii populare? Ușor de ghicit: un sat sărac, uitat de timp și de oameni în cîmpia dintre Dunăre și mare, exploatat de un moșier și de cîțiva chiaburi, luminat de opaite, cu drumuri defundate, cu cîrciumi în loc de bibliotecă, de dispensar, de cămin cultural etc. Sat în care jumătate din oameni nu știau să scrie și să citească, și mureau înainte de vreme, fiindcă n-aveau nici dispensar și nici casă de nașteri.

De ce am reamintit de aceste lucruri triste și arhicunoscute? Foarte simplu: fiindcă satul respectiv — străvechiul Sătișchioi, pe care administrația burgheză îl blagoslovice doar cu o denumire nouă — a ajuns azi comună model. Adică model de felul cum se poate dezvolta o comună, atunci cînd munca politică și cultural-educativă se împletește cu cea economică.

★

...Poposisem la Crucea în ajutorul spectacolului. La căminul cultural — iluminat ca ziua, de curenții termocentralei Ovidiu II — forfotă mare. E bal? Vreo adunare a întregii comune? Da' de unde! Se repetă. Tot satul repetă. Mai exact: tot tineretul din comună se pregătește pentru spectacol. În iureșul acesta, în care vocile baritonilor se amestecă cu declamațiile și ciocănelul țambalului cu tactul „Brulețului” — într-un cuvînt: cînd toată lumea cîntă, recită și dansează — e greu să stai de vorbă cu cineva. Ai stingheri, ai comite de-a dreptul un act de impietate...

După cîteva ore, însă, i-am văzut jucînd, dansînd, cîntînd... Din cele văzute și auzite, am înțeles multe...

★

Știți pentru ce tinerii artiști-amatori din Crucea sînt azi exemplu bun pentru foarte multe formații culturale de la sate? Fiindcă, pur și simplu, au descoperit secretul de a prezenta conșătenilor lor un material cultural potrivit. Să-l joci pe Molière la Sătișchioi? Dansuri de grație? Jaz? Nici nu s-au gîndit. Poate mai tîrziu. „Va veni timpul și pentru astea” — spune oricui directorul căminului. Deocamdată, însă, obiectivul principal e altul: „Să pătrundă cît mai multă lumină în mințile și conștiințele

unor oameni care, zeci de ani, au fost ținuți în întuneric de burghezie și moșierime. Să-i obișnuim cu cartea și cu scena... Să-i ajutăm, cu posibilitățile noastre, ca munca lor în gospodăria colectivă să meargă și mai bine. Și lucrul acesta, aici, în Crucea, ca și în alte părți, desigur, îl face, în bună parte, tineretul. Creierul, sufletul și motorul tuturor acțiunilor este, desigur, organizația de partid din comună. Iar U.T.M.-ul, organizația care mobilizează tineretul la chemările partidului. Antrenarea maselor de tineri nu se limitează numai la activitatea culturală, ci și în acțiunile obștești, patriotice. Exemple? Valea Stoianului, un teren inundaibil din apropierea satului, a devenit eleșteu grație muncii depuse în mare măsură de utemiști. Și dacă acest eleșteu „populat” cu crap aduce azi un venit în plus gospodăriei colective, faptul se datorează și tineretului. Aceiași utemiști vor transforma cursul a două pirăiașe într-un mic lac de acumulare, cu canale și diguri pentru irigarea terenurilor cultivabile. Dar clădirea noului cămin cultural? Cîte sute de ore de muncă voluntară n-au depus utemiștii, pînă cînd acest cămin să devină una din cele mai frumoase case de cultură din raionul Hîrșova! Acum, cînd căminul e gata, de pe scena lui, aceiași utemiști își desfășoară mai departe activitatea entuziastă. O fac, cu toate mijloacele artistice care le stau la îndemînă. Iată brigada artistică de agitație: îi prezintă pe colectivității harnici. Ce ziceți, nu merită Tudor Nițu să fie „bătut pe umăr”, și încă pe scenă, de cei mai buni flăcăi și cele mai frumoase fete din sat, fiindcă el și familia lui au realizat, într-un singur an, atîtea zile-muncă cîte zile sînt aproape în trei ani? Sau Nicolae Bratu, secretarul U.T.M.-ului din comună, care, pentru jumătate de mie de zile-muncă și-a mărît venitul cu 20.000 lei? Ei, și alții ca ei: Cristache Hender, Tudor Grecu, Ion Țăranu au ajutat ca gospodăria agricolă colectivă „Donca Simo” să devină gospodărie milionară; să dea, într-o vară slabă pentru recoltă, cum a fost cea de anul trecut, cu 14 vagoane de cereale peste planul de contractare; să ridice numărul oilor la 3.000 de capete — ei, care intraseră în 1952 în colectivă fără nici o singură oaie.

De asemenea, ce ziceți, nu merită și cîte unul să fie arătat cu degetul, fiindcă toată ziua „umblă cu traista în băț” — cum li se spune, pe aici, leneșilor? Nu merită să fie arătați cu degetul Tudor Panchici și Dan Mănăilă, care și-au făcut un sediu permanent la „bufetul” satului? Sau Osman Osman, care, într-un an întreg, n-a realizat nici zece zile-muncă? Rîde satul întreg, în fața scenei deschise. Rîde și de Voica Marin, care, în loc să vină la muncă, se pornește mereu cu giștele în coș, ba la Constanța, ba la Hîrșova...

★

Ilie Goană și-a dat drumul la voce. Cînd tenorul-tractorist se dezlănțuie cu puterea celor 19 ani, pereții sălii de spectacol, cît sînt ei de groși, și tot se zguduie; oamenii deschid ferestrele căminului, ca să audă și cei care

ASTĂ-SE

n-au încăput în sală, iar fetele... Fetele, în aceste momente, nu-l pierd o clipă din ochi. Goană a adus aici, în fundul Dobrogei, multe din doinele ardelenesti și multe cîntece care plac localnicilor. Dar a mai adus ceva: iscusința sa de a stăpîni tractorul. Trei ani, la o școală de tractoriști din Aiud, au fost de ajuns ca „tenorul” să fie exemplu pentru mulți tineri din partea locului. Vai de cei care nu se țin de treabă. Goană nu-i iartă, iar arma lui împotriva lenei îi una și aceeași: îi trece pe leneși prin focul... brigăzii.

Și succesele obținute au atras în activitatea brigăzii numeroși tineri — colectivști și mecanizatori ca: Elena Moise, Stela Nedelcu, Joița Tigău, Vasiu, Domnica Jianu, Rada Tănase, Costache Ștefan, Elisabeta Munteanu și alții. Toți tineri, toți colectivști. Dar nu numai brigada a atras tineretul, ci și corul — un cor condus de un strănepot al lui G. Coșbuc, inginerul agronom Ovidiu Coșbuc, venit aici de prin părțile Năsăudului. Alții fac teatru sau joacă dansuri populare. Gîndiți-vă: în comună sînt 354 de familii de colectivști și cel puțin un tînăr din fiecare familie e prezent pe scenă. Pe toți aceștia scena i-a împrietenit; aici au ajuns buni tovarăși de muncă, buni utemiști. Căminul cultural a devenit locul unde se face schimb de idei, de experiență: se descoperă vocații, talente; se citește. Sătișchioiul, nefericitul sat de altădată, are azi o bibliotecă cu 4.500 volume. O bibliotecă deschisă toată ziua, și cu sute de cititori.

— Oamenii sorb cărțile, una după alta — explică bibliotecara. Cineva cu duh intervine spontan:

— Le-o fi sete...

Omul are dreptate: e setea de cultură...

F. URSEANU

Fotografiile autorului

„Brulețul” în... trei: Gogu

CULTURAL
SIMO

Ă JUCĂM!

Moise (soprană de coloratură);
aniament acordeon; Sandu Io-
Profesiunea de bază: colecti-
viști.

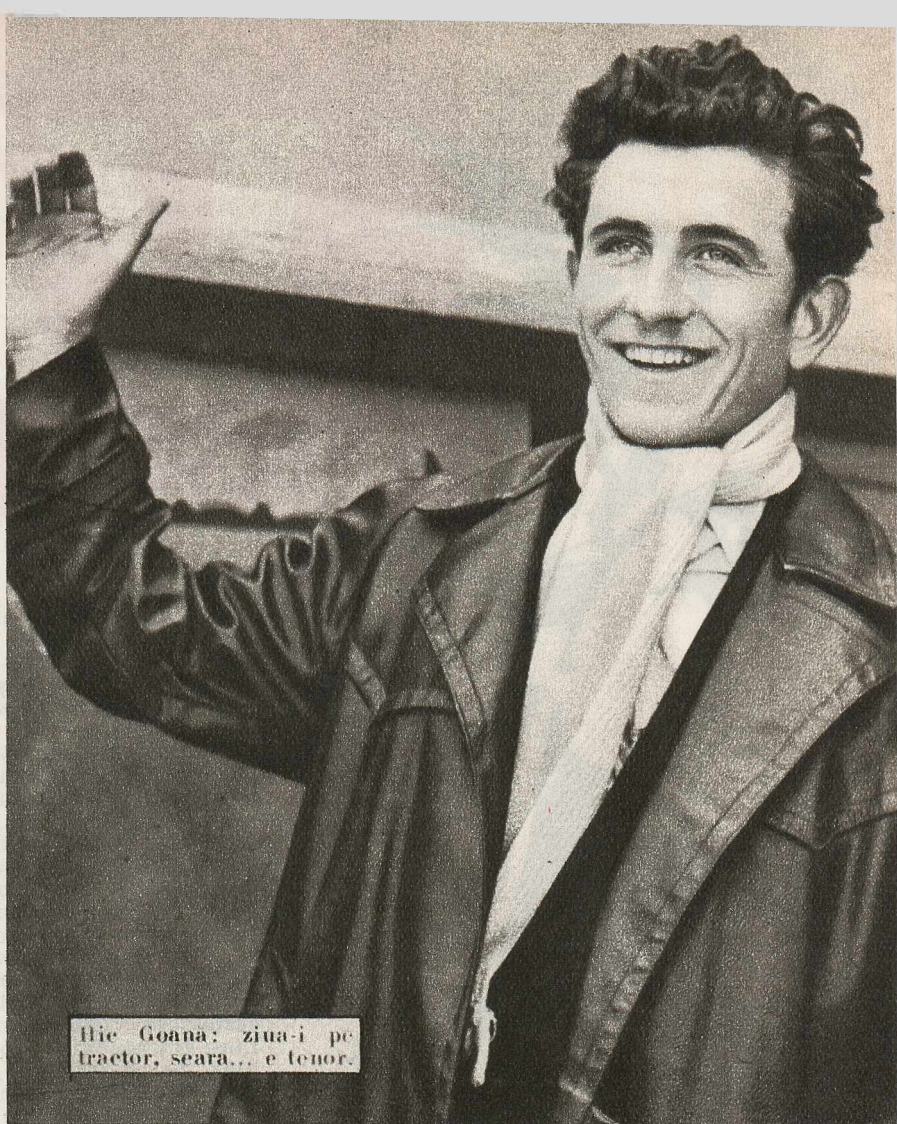

va Burcuș și Ion Fieraru.

Brigada artistică își face datoria:
„Acesta-i traistă-n băț!”

Cînd sala-i plină, nu-i cu supăra-
re: se joacă și pe... afară. A venit
doar primăvara.

Hic Goana: ziua-i pe
tractor, seara... e tenor.

Expoziția porumbelilor

tă de secția columbofilă a asociației sportive „Confecția”, are un caracter instructiv și științific.

O atracție a expoziției au constituit-o, fără îndoială, porumbeii decorativi care trăiesc în diverse regiuni ale lumii. Unii au însușiri, alții aspecte ieșite din comun. Iată așa-numitul „toboșar de Buhara”. E o pasăre curioasă care, împotriva obiceiului, nu trule, ci scoate sunete asemănătoare unor bătăi de toabă. Porumbelul de Bruno este mai mărunț, de aceea i se zice și „pitic”; nu știu dacă e irascibil din fire, dar atunci cînd e necăjit, își umflă gusa atît de tare, încît aceasta depășește volumul corpului său! De o frumusețe cuceritoare sînt porumbeii japonezi. Fulgii de la gît le sînt ridicați asemenea unei glugi și le acoperă capul complet. Ca să poată vedea, el trebuie tunși o dată pe an.

Totuși nu aceste specii de porumbel, care însumează nenumărate frumuseți, sînt cele mai agreate de columbofili. Pasiunea lor se îndreaptă mai ales spre cursierii de performanță. De aceea, și în expoziție, aceștia au dominat și evoluția lor a fost arătată printr-o suită de panouri extrem de interesante.

... În 1930 porumbița „La peureuse” („fricoasă”) a urmat realmente lumea columbofilă. Lansată din Alger la 14 iunie, ea a parcurs aproximativ 2.000 km. pînă la Bruxelles, zburînd 800 de km deasupra Mediteranei și ajungînd, a doua zi, acasă. Acesta este un formidabil record mondial al distanței. Cum s-a ajuns să se formeze asemenea cursieri, am aflat-o tot aici, la expoziție. E o istorisire pasionantă, care se desfășoară în decursul a zece de ani, începînd cu încrucșarea așa-zisului porumbel „cravata franceză” cu „sălbaticul de stîncă”. Produsul rezultat a fost porumbelul de Liège. Se spune că locuitorii orașului au fost atît de entuziasmați de zborul acestuia, că, la sosire, au primit porumbelul cu muzică! Numai că pasionații columbofili, urmărindu-l în zborul său, au văzut că el obosește și face escale. Nu ar putea fi creată o specie de porumbel care să însumeze și rezistență, și un spirit de orientare deosebit? — și-au pus mulți întrebarea. Au urmat o serie de încrucșări, după care s-a obținut actuala rasă, predominantă și în expoziție.

Sînt porumbeii expuși, care au la activul lor peste 3.500 km. Trofeul expoziției, însă, îl deține un exemplar care a parcurs 2.670 km și s-a clasat întotdeauna pe primele zece locuri, ceea ce constituie un rezultat excepțional.

Expoziția, prin noutatea ei, a atras mulți vizitatori. Ei au descoperit că porumbeii nu gunguresc numai ca în poeziile idilice ale secolului trecut sau nu sînt numai obiect de decorație ca în piața San Marco din Veneția, dar au și însușiri minunate, care au pasionat naturaliștii renumiți, și că creșterea porumbeilor cursieri este, în definitiv, și ea un sport.

După câteva antrenamente pe virful Olimpului, Icaromenippus, eroul lui Lukian din Samosate, se avintă spre Lună.

VISUL

de Radu NOR

Ilustrații de D. IONESCU

arătat prin apropiere și alte insule, unele mai mari, altele mai mici, toate de culoarea focului; de asemenea, am zărit departe, sub noi, un alt Pământ cu orașe și fluviu, și mări, și păduri, și munți, și am dedus că e Pământul nostru"...

Ciudată viziune a Lunii, cea a lui Lukian din Samosate! Un arhipelag de culoarea focului... Dacă, însă, luăm în considerație că autorul rindurilor de mai sus a trăit în secolul al 2-lea, lucrurile devin explicabile...

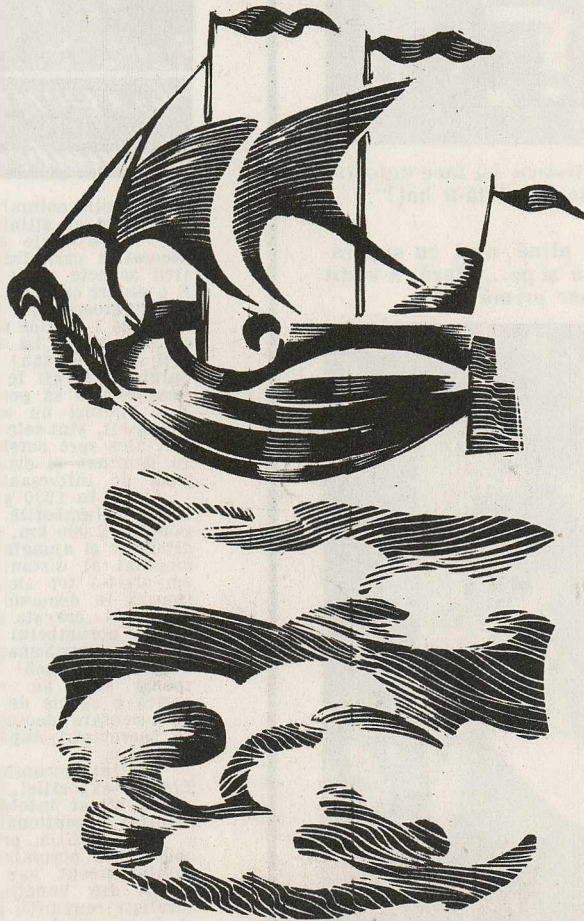
După alte legende sau după unii scriitori, selenților*) li se atribuia obiceiul să-și viziteze, din când în când, frații de pe Pământ. Se povestea că Heraclide Ponticos (sec. 4 î.e.n.) cunoscuse personal un locuitor al Lunii, coborât pe Pământ. Istoricul Plutarc era preocupat de condițiile fizice în care se desfășoară viața selenților. El a observat Luna și a conchis că locuitorii ei o duc foarte bine, pe considerația că nu trebuie să suporte nici vântul, nici ploaia...

Foarte multe secole mai târziu, scriitorul englez Francis Godwin l-a condus în Lună pe eroul romanului său, cu ajutorul unor lebede dresate. Iar poetul german Grimmshausen a folosit aceeași... forță motrice.

O dată cu progresul științei, s-a modificat și caracterul povestirilor despre călătoriile

*) Locuitorii (?) Lunii erau numiți seleniți, după grecescul Selene, care înseamnă Lună.

Din altă povestire a lui Lukian: „Corabia a rămas suspendată în aer și a continuat să navigheze deasupra norilor...”

în Lună. În afara elementelor mistice și a celor de aventură, apar și elemente științifice, iar mai târziu, chiar idei tehnice.

1400 de ani după Lukian, Copernic pune bazele unei concepții astronomice noi asupra universului și Galileu îndreptind pentru

Eroul lui Francis Godwin aselenizează cu ajutorul... lebedelor.

prima oară o lunetă asupra Lunii, zărește munții de pe acest corp ceresc... Și, totuși, visele au continuat. Înainte de a face epocala sa descoperire asupra legilor mișcării planetelor, însuși Kepler descrie o călătorie în Lună, pe care o vede realizabilă doar cu ajutorul... magiei.

Cu ajutorul... demonilor

În povestirea „Somnium”, marele astronom pune un demon să-i zăgrăvească minunata insulă „Levania”, aflată la o depărtare de 50.000 mile germane de Pământ.

Levania nu-i altceva decât Luna. Ea poate fi atinsă de oameni, dar aceștia trebuie să fie prevăzători, întrucât locuitorii ei sînt... demoni. Ferindu-se de lumina Soarelui, acești demoni coboară pe Pământ numai atunci cînd umbra globului terestru provoacă întunecarea Lunii pline. Pe podul de umbră astfel format, ei pot alergera în voie spre Pământ.

Fantezie pură. Drept fantezie a conceput-o și autorul. Și, totuși, povestirea conține numeroase elemente științifice, prezentate deosebit de clar și precis.

Virful Olimpului de a zbura în Lună e vechi de milenii. În vîtați, scriitori, oameni simpli de pretutindeni s-au înălțat pe aripile fanteziei către corpul ceresc atît de apropiat Pământului, minăți de dorința fierbinte de a-i dezvălui tainele. De-a lungul mileniilor s-au creat mii și mii de legende. Multe din acestea au descris, uneori cu lux de

amănunte, călătoria spre misteriosul corp ceresc, paznic al nopților și confident al îndrăgostiților. O legendă istorisește despre chinezi, că ar fi coborât pe Pământ, din Lună. Poate de aici și denumirea pe care și-o dădeau, de „fii ai cerului”... O străveche poezie indiană dă îndrumări yoghilor cum să ajungă pe îndepărtata insulă argintie.

Relatări mai ample despre primii „astronauți” le găsim în „Vera Historia” a autorului satiric grec Lukian din Samosate. Într-una din povestirile sale, eroul Icaromenippus s-a folosit de niște aripi, una de uliu și cealaltă de vultur, cu ajutorul cărora, după câteva... antrenamente pe virful Olimpului, s-a înălțat spre Lună. Mai târziu, însă, cutezînd să se avînte spre stele, zeii i-au luat aripile și l-au aruncat înapoi pe Pământ.

Într-o altă povestire a lui Lukian, zborul spre Lună se desfășoară în alt chip. Iată cum sînt descrise peripețiile eroilor...

Corabia cerească

„La amiază, o furtună neașteptată ne-a cuprins corabia, a răsucit-o de cîteva ori cu o viteză înfricoșătoare și a ridicat-o apoi la vreo 3.000 de stadii în înaltul cerului, fără s-o mai readucă pe suprafața mării. Corabia a rămas suspendată în aer și a continuat să navigheze deasupra norilor, cu pînzele umflate în vînt.

Eram de acum de șapte zile și de tot atîtea nopți în călătoria noastră aeriană, cînd am zărit — în a opta zi — un fel de Pământ, ai-doma unei insule mari, strălucitoare, de forma unei bile, care răspîndea în juru-i o lumină puternică. Ne-am îndreptat spre această insulă; am acostat, am coborît pe țărîm și, cînd am privit în jur, am văzut că e locuită și cultivată. Ce-i drept, nu puteam destuși de aici cine știe ce; dar cum s-a lăsat noaptea, s-au

ȘI LUNA

Kepler, în „Somnium”: „De aceea, încă înaintea călătoriei, omul trebuie cufundat în somn prin narcotice și opiacee...”

„Și oamenii pot ajunge în Lună” — îi spune demonul, lui Kepler, descriindu-i cum se desfășoară o asemenea călătorie:

„Atunci noi (demonii — n.r.) ne apropiem în număr mare de om, îl împingem cu toții de jos în sus și îl ridicăm astfel în înălțime. Tocmai această primă accelerare îi produce cele mai mari neajunsuri, căci el e de-a dreptul smuls în sus, ca și când ar zbura peste munți și mări, aruncat de forța prafului de pușcă. De aceea, încă înaintea călătoriei, omul trebuie cufundat în somn prin narcotice și opiacee, în așa fel încât fiecare parte a corpului să fie ridicată uniform, capul să nu fie despărțit de trunchi și în așa fel încât forța să se împartă în mod egal asupra tuturor părților corpului.

Apoi se ivește o altă dificultate: gerul năprasnic și lipsa aerului respirabil. Frigul îl putem combate prin puterea de care dispunem din naștere: lipsa de aer, însă — numai cu ajutorul bureților umeziți, pe care îi ținem în fața nasului.

După ce am trecut de prima parte a drumului, călătoria devine mai ușoară. Atunci expunem trupul omului, aerului liber și ne îndepărtăm mâinile. Când trupul se stringe ca o pânză de păianjen, îi imprimăm prin împingere o asemenea mișcare, încât continuă să înainteze singur în direcția dorită. Dar această gravitație nu ne prea folosește, fiind prea lentă. De aceea, noi accelerăm prin împingere — așa cum am spus — mișcarea trupului și i-o luăm înainte, ca să-l ferim de contactul prea brusc cu suprafața Lunii. Căci și așa, oamenii se plng, când se trezesc, de o moliciune de nedescris în toate mădularele, fiind nevoiți să-și revină încet, până când sint din nou în stare să umble...”

Kepler vorbește despre „gravitație”, despre o acțiune uniformă a forțelor exterioare asupra corpului omenesc, despre frigul și lipsa de aer respirabil... Iată că, alături de vis și de ilustre personaje încornorate, și-a făcut intrarea, în literatura fantastică despre Lună, a timpului, și elementul științific.

Mașina de zbor

Ideea de a folosi o mașină pentru călătoria în spațiul interplanetar o găsim la scriitorul francez Cyrano de Bergerac (a nu se

confunda cu eroul lui Edmond Rostand). În „l'Autre Monde”, el ne face să participăm la un zbor în Lună, cu ajutorul rachetelor. Bergerac descrie chiar un aparat de zbor, alcătuit dintr-un șir de rachete care se aprind una după alta.

Totuși, omul a rămas încă multe secole pe Pământ, numai cu visul. Mai târziu, Jules Verne publică romanul său „De la Pământ la Lună”, în care drumul este parcurs cu ajutorul unui obuz; la începutul veacului nostru apare celebrul roman fantastic al lui H.G. Wells, „Primii oameni în Lună”. Iar în 1914, romanul lui Henric Stahl, „Un român în Lună”. Să ne ocupăm însă de cel al lui Wells. Ignorând orice element științific, Wells apelează exclusiv la fantezie. Ce-i drept, o fantezie extraordinară. Iată cum se desfășoară călătoria cosmică descrisă: doi savanți englezi și-au construit o navă interplanetară sferică, pe care au botezat-o „Bila”, și au ajuns cu ea în Lună. Setea de a cunoaște îi determină să facă cercetări amănunțite... Dăm mai jos câteva din „rezultatele” acestor cercetări...

Vițelii lunari și seleniții

„Deodată, un selenit se ivi în fața noastră. În comparație cu vițelii lunari, părea o făptură neînsemnată, o umilă furnică, avind cel mult cinci picioare în înălțime. Purta îmbrăcăminte dintr-un material asemănător cu pielea, astfel încât nici o părțică a trupului său nu era vizibilă, dar despre aceasta nu ne puteam da seama atunci. Era o ființă indesață, țepoasă, care avea ceva dintr-o insectă supraevoluată, cu antene în formă de bici și cu o armă zăngănitoare care se iveau din carcasa cilindrică, strălucitoare, a trupului său. Capul îi era acoperit cu un coif uriaș, țepos, și, după cum am aflat mai târziu, el se folosea de țepi ca să împungă vițelii lunari îndărătnici.

În romanul lui Jules Verne, „De la Pământ la Lună”, drumul este parcurs cu ajutorul unui obuz.

H. G. Wells, în „Primii oameni în Lună”: „...Selenitul era o ființă indesață, țepoasă, care avea ceva dintr-o insectă supraevoluată...”

O pereche de ochelari de protecție, cu sticle fumurii, dădea măști metalice cu care-și acoperea chipul, asemănarea cu o pasăre. Nici un fel de brațe nu ieșeau din carcasa. Înaintea pe niște picioare scurte care, deși înfășurate într-un fel de obiele călduroase, păreau ochilor noștri neobișnuit de subțiri.

Avea coapse foarte scurte, gambe foarte lungi și picioare mici. Cu toată îmbrăcămintea lui aparent greoaie, înainta — după concepția pămintescă — cu pași enormi. Am tras cu urechea. Un timp lumea lunară rămase tăcută. A mai durat mult până am reluat căutarea „Bilei” dispărute...”

Așa a descris Wells, Luna, în perioada în care Tsiolkovski preconiza rezolvarea practică a zborului cosmic!

★

Visuri despre Lună! Visuri izvorite din cele mai îndepărtate timpuri... Mai mult sau mai puțin naive, mai mult sau mai puțin fanteziste, mai mult sau mai puțin nostime, ele au legănat de veacuri, de milenii, dorul omului de cunoaștere a cosmosului și, în primul rînd, de cunoaștere a enigmaticei Selenae.

Realitatea despre Lună? Realitatea, așa cum o cunoaștem din ultimele observații, precum și ultimele previziuni științifice asupra ei, le veți putea afla în numărul următor al revistei noastre.

Holde

ÎN AUTOCLAVE

de Traian PROSAN

Fotografii de S. STEINER

FALS TRATAT DE... ENTOMOLOGIE

Au numiri ciudate și pompoase: Zabrus tenebrioides, Bothynoderes punctiventris, Quadraspidotus perniciosus...

Marea majoritate a oamenilor îi numesc însă altfel, mai plastic: ghebosul, de San José, de Colorado...

Mici cât unghia, ori abia vizibili cu ochiul liber, ești tentat să nu-i bagi în seamă. Și apoi par atât de cuminiți și de inofensivi, încât inspiră milă.

O lume gingașă? Nu! Indivizii aceștia sînt extrem de periculoși. Așa mici și inofensivi în aparență, sînt în stare de lucruri nebănuite.

Dar să facem prezentările. Veniți mai aproape și aplecați-vă. Mic și necuvîntător, ca de altfel toți semenii lui, lucrează de zor. Vegetarian convins, îi plac mai ales grînele. Le consumă sub formă de verdețuri proaspete sau de boabe nepirguite. Asta-i în funcție de vîrsta la care se află. Iată-l. Înfulecă pe tăcute frunzele tinere ale griului, le duce la gură sugîndu-le seva și, apoi, le eliberează. Operativ și eficient; frunzele se usucă. A trecut pe aici. Cu cîtva timp înainte era un lan frumos și promițător. Acum e o jalnică întindere verde pal. Dacă indivizii au fost mulți, n-ai ce să mai aștepti de la semănătură. Rămîne să intri din nou cu plugul și să întorci brazda. Și toată munca, toate așteptările sînt zadarnice. Autorul? Zabrus tenebrioides, zis gîndacul ghebos. Semnalmente: culoare neagră, lungime un centimetru și jumătate, aripi tari și, după cum îl arată numele, ghebos.

...Dumneaei îi plac dulciurile. Și pentru că nu și le procură de la magazin, are mare pasiune pentru sfecla de zahăr. Nerăbdătoare, o consumă cu multă plăcere, chiar din primele săptămîni de la răsărire. Retează plantele și le înfulecă ca pe niște trufandale. Nu detestă, însă, nici articolele de Aprozar. Consumă în același timp, cu aceeași plăcere, spanac, lobodă etc. Țineți s-o cunoașteți? E Bothynoderes punctiventris sau gîrgărița sfeclei.

...Ăstălal e mai mic decît toți. Abia îl zărești cu ochiul liber. Umblă prin livezi și se agată ca scaiul de pomii fructiferi. Își înfinge ciocul în coaja copacului și, cu o perseverență rară, îi suge seva. Se înmulțește uimitor de repede și, într-o perioadă scurtă, dă naștere la cîteva milioane de exemplare. Nici temperaturile scăzute nu-l deranjează prea mult: se include bine în carapacea lui și continuă să acționeze. Într-un an, doi, cîteva milioane de indivizi dau gata un pom fructifer în

plină maturitate. Tratatele de specialitate îl numesc Quadraspidotus perniciosus, iar în paranteză e trecut „păduchele de San José”. Așa îl știu cei mai mulți.

Trei existențe mărunte, trei din cei mai de văză reprezentanți ai acestei lumi minuscule și răutăcioase.

Mă opresc aici. Nu intenționez să alcătuiesc un tratat de specialitate și nici măcar să fac zoologie distractivă. Lista acestor dăunători este, însă, foarte mare și domeniile în care acționează, diverse. Și oriunde s-ar ivi, în culturile de cîmp, prin livezi, în păduri, pagubele provocate de ei sînt considerabile.

Ing. Constantin Gheorghe, determinînd calitatea insecticidelor destinate agriculturii.

SCURTĂ ISTORIE

Chiar dacă invazia de pomină a lăcustelor, din vremea lui Caragea, n-a mai fost reeditată, alți dăunători au continuat să diminuească recoltele, iar uneori să le compromită total, pe mari suprafețe.

În trecut, în anii în care aceștia se manifestau cu deosebită furie, omul își privea neputincios ogorul și avea perspectiva cumplită a foametei. Altă dată, cînd dăunătorii erau mai puțini, înjumătățeau recolta.

Exista, firește, și pe atunci o luptă a oamenilor cu dăunătorii, căci aceasta era, în ultimă instanță, o luptă cu mizeria. Mijloacele erau însă rudimentare și efectul lor aproape egal cu zero. Așa au trecut secole.

Astăzi, cînd o țară întreagă luptă pentru recolte bogate, cînd chimia a venit în ajutorul agriculturii, ar părea cel puțin ridicolă o... împărțire a recolteilor cu dăunătorii. Pentru evitarea unei asemenea „împărțiri”, știința și industria chimică au venit din nou în sprijinul agriculturii. Un război necruțător a fost declarat dăunătorilor. Mărturie stau

Doi morari: Vladimir Căliman și Ivan Tudor. Numai că ei nu macină grîu sau porumb, ci... cristale de HCH și DDT.

institutele de cercetări înființate sau reorganizate în anii noștri, hărțile întocmite cu minuțiozitate, punctînd regiunile în care inamicul se manifestă mai des și unde trebuie vegheat în special, nenumăratele acțiuni întreprinse în acest scop și, ceea ce este mai important, crearea unei industrii proprii de insecticide. La una din reprezentantele acestei indus-

Se nasc miraculoase reacții. Ștefan Sabău veghează lângă autoclava în care se produce diclorodonul sodic.

tării, uzina „9 Mai”, am fost de curînd.

DE LA RETORTĂ LA AUTOCLAVĂ

Neavizat, m-aș fi gîndit la insecticidele banale de uz casnic. Dimensiunile uzinei mi-ar fi apărut atunci exagerate. Un colos de uzină ca aceasta să producă doar analcid și DDT, cu care se omoară gîndaci domestici? Aflăsem. Însă, faptele lumii de răută-

cători din holde și cunoșteam de acum proporțiile luptei cu ei. În cunoștință de cauză, proporțiile uzinei mi-au apărut firești. M-am strecurat printre conductele ce traversau secțiile, m-am oprit lîngă cisternele negre ca noaptea în care era ferecat acidul sulfuric concentrat, am zăbovit la morile în care se amestecă și se macină HCH-ul, am trecut prin labora-

toare. Am conchis, în cele din urmă, că fiecare pulbere sau soluție produsă aici pe scară industrială s-a născut mai întîi în retortele de sticlă ale chimiștilor, ale chimiștilor de aici sau de la Institutul de cercetări chimice. Îmi părea că lucrurile sînt destul de clare pentru mine și destul de simple pentru fabrică. Produsele sînt puse la punct de cercetători în laboratoare, iar fabricii nu-i rămîne decît să urmeze rețeta...

M-am înșelat. Însă. — Dacă lucrurile ar sta chiar așa — mi-a spus Vasile Gherciu, inginerul șef, care m-a însoțit prin uzină — ar fi într-adevăr destul de simplu. Numai că...

Fiecare nou produs se naște, într-adevăr, mai întîi în retortă. I se stabilește rețeta de fabricație, i se dă un nume pentru a nu fi confundat cu altul și se trimite, pentru a fi produs pe scară semi-industrială, în stația pilot, aici, la uzină.

Ei, dar atunci se întîmplă minunea. Ceea ce era valabil și se petrecea în retorta de sticlă nu se mai realizează totdeauna atât de fericit în autoclavă. Pentru cei din uzină sînt zile de încordare extremă, de încercări nenumărate, de rețeturi aduse rețetei primite, pînă cînd, în sfîrșit, se stabilește definitiv tehnologia noului produs.

Obținut în cele din urmă în stația pilot, produsul e transmis pentru experimentare institutelor de cercetări agronomice, forestiere sau hortiviticele, după destinație. Numai după ce aceste institute l-au experimentat îndelung și cu bune rezultate, intră în producție. Abia atunci începe, pentru cei din fabrică, producția propriu-

TURNUL CEL MAI ÎNALT din Europa

de L. COTLEAR

Dintre numeroasele proiecte prezentate la concurs, în vederea construirii noului Centru de Televiziune din Moscova, a fost aprobat acest proiect, realizat de I. Nikitin, membru corespondent al Academiei de Construcții și Arhitectură a U.R.S.S., și arhitecții D. Burdin și L. Batalov.

Cine a vizitat turnul Universității „Lomonosov” poate afirma pe drept cuvânt că a atins norii cu... mina, pentru că turnul acesta este în prezent cel mai înalt din Moscova, vârful lui fiind, adeseori, învăluit în nori.

În curînd, însă, de pe vestitele coline „Lenin”, în apropierea monumentalei clădiri a Universității „Lomonosov”, va domina noul turn al Centrului de Televiziune din Moscova. Construit în întregime din beton armat pretensionat, noul turn va fi cel mai înalt din Europa și unul din cele mai înalte din lume. Împreună cu antena metalică, va depăși înălțimea de o jumătate de kilometru. El va întrece cu 208 metri cel mai înalt punct al celebrului turn Eiffel din Paris (300 metri), care mai deține în prezent recordul cucerit acum 70 de ani.

Silueta zveltă și îndrăzneală a noului turn, alături de rachetele cosmice gata să-și ia zborul în spațiul infinit al Universului, va putea fi văzută din orice punct al marii capitale sovietice.

Într-o convorbire cu unul dintre autorii proiectului, arhitectul Leonid Batalov, am aflat o serie de amănunte interesante.

La baza turnului, construit pe patru picioare uriașe, diametrul va fi de 65 metri; pe măsura înălțării, turnul se va subția treptat, ajungînd ca, la înălțimea de 50 de metri, să aibă un diametru de 18 metri; sus, la baza antenei, la o înălțime de aproape 400 de metri, diametrul turnului va fi doar de 7 metri.

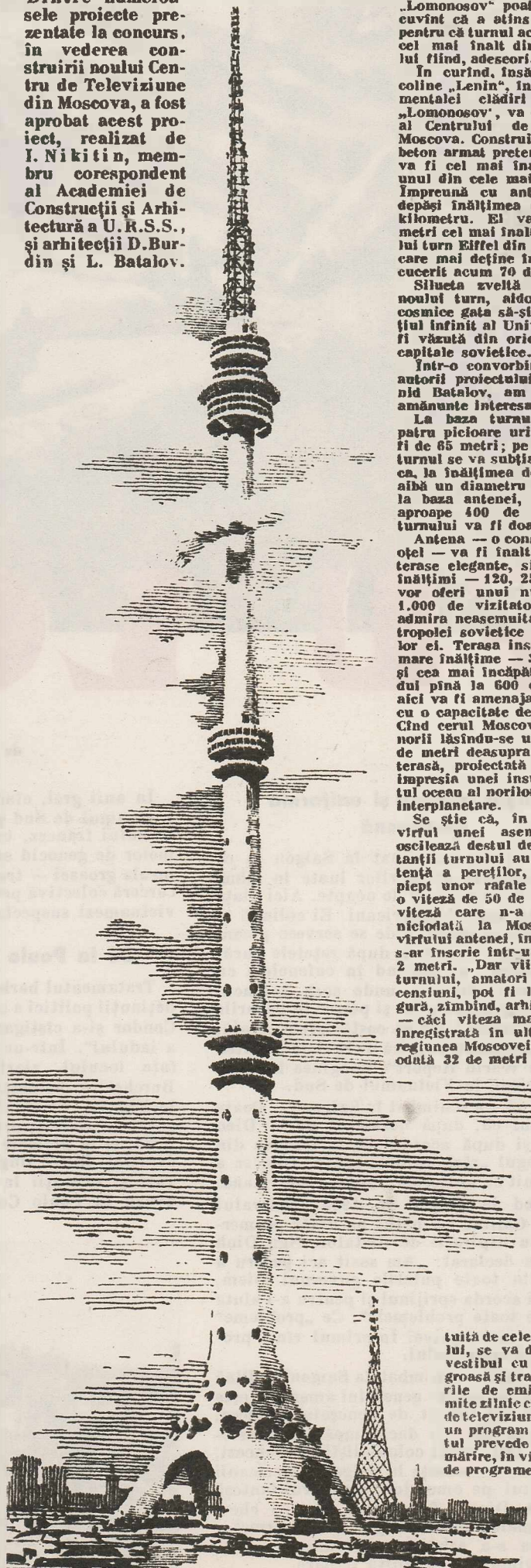
Antena — o construcție ajurată de oțel — va fi înaltă de 118 m. Trei terase elegante, situate la diferite înălțimi — 120, 250 și 370 metri — vor oferi unui număr de pînă la 1.000 de vizitatori plăcerea de a admira neasemuita priveliște a metropolei sovietice și a împrejurimilor ei. Terasa instalată la cea mai mare înălțime — 370 metri — va fi și cea mai încălzită, puînd găzdui pînă la 600 de vizitatori. Tot aici va fi amenajat și un restaurant cu o capacitate de 250 de persoane. Cînd cerul Moscovei va fi înnoțit, norii lăsîndu-se uneori pînă la 200 de metri deasupra orașului, această terasă, proiectată în spațiu, va da impresia unei insule în nemărginitul ocean al norilor sau a unei stații interplanetare.

Se știe că, în bătaia vîntului, vîrful unei asemenea construcții oscilează destul de simțitor. Proiectanții turnului au prevăzut o rezistență a pereților, capabilă să țină piept unor rafale de vînt atîngînd o viteză de 50 de metri pe secundă, viteză care n-a fost înregistrată niciodată la Moscova. Oscilațiile vîrfului antenei, în acest caz teoretic, s-ar înscrie într-un cerc cu raza de 2 metri. „Dar viitorii vizitatori ai turnului, amatori de asemenea ascensiuni, pot fi liniștiți — ne asigură, zîmbînd, arhitectul L. Batalov — căci viteză maximă a vîntului, înregistrată în ultimii zece ani în regiunea Moscovei, n-a depășit niciodată 32 de metri pe secundă”.

Și nici ascensiunea nu va prezenta vreo dificultate: patru ascensoare mari, ultrarapide, vor ridica pe vizitatori pe terasa superioară doar în 80 de secunde.

Studiourile, posturile de emisie și birourile Centrului de Televiziune vor fi repartizate în cele nouă etaje din corpul turnului. La baza turnului, sub boltă constituită de cele patru picioare ale lui, se va deschide un imens vestibul cu pereții de sticlă grosă și transparentă. Posturile de emisie vor transmite zilnic cîte două programe de televiziune în alb și negru și un program în culori. Proiectul prevede posibilitatea de mărire, în viitor, a numărului de programe emise simultan.

Noul turn va permite recepționarea în condiții optime a programelor de televiziune, pe o rază de cel puțin 120 km.

Gata de plecare. În curînd conținutul acestor damigene, aliniate ca la paradă, se va revărsa peste cîmpuri.

zisă. În sfîrșit, apare prima șarjă. Dar credeți că s-a terminat aici? E nevoie de noi intervenții în procesul tehnologic, în rețetă...

— Pentru noi — îmi spune inginerul șef — lucrurile nu se încheie o dată cu intrarea produsului în fabricație. Încercăm pe parcurs schimbări noi, căutăm înlocuitori mai ieftini ai unor substanțe aflate în rețetă. Nu ne este indiferent cu ce preț se duce lupta cu dăunătorii. Și intervențiile noastre impun, firește, noi experimentări pe teren, noi asigurări că ele nu s-au făcut în detrimentul calității produselor.

PE TOATE „GUSTURILE”

Poate chiar mai mult decît în altă parte, colaborarea dintre fabrică și institutele de cercetări apare aici absolut indispensabilă. Colaborarea aceasta a făcut ca, astăzi, să existe în producția uzinei o largă gamă de produse contra dăunătorilor. Varietatea aceasta o impune marea diversitate a inamicilor și, ca atare, felul lor diferit de a reacționa la atacul substanțelor chimice.

Numai anul acesta vor intra în fabricație zece noi produse destinate agriculturii și silviculturii. Produse pentru toate „gusturile”. Pentru unii, se fabrică „hexatox”, pentru alții, „detox”, celor din păduri li se servește „silvetox”, unora, mai rezistenți, „duplitox”...

Uneori, în lupta cu dăunătorii, se întâmplă un fenomen care, la începuturi, i-a pus în derută pe cercetători. Individizii zoologici refuză la un moment dat să mai moară: praful și soluțiile li lasă indiferenți. Ce se întâmplă? Ceva foarte simplu: s-a ivit fenomenul de imunitate. Insecticidele sînt create pe bază de DDT sau HCH. „Servindu-li-se” produse care au la bază numai una din aceste materii prime, dăunătorii cîștigă cu timpul o rezistență în fața lor. Rezolvarea? Cei de la uzinele „9 Mai” au creat așa-zisele soluții emulsionabile, prin amestec de DDT și HCH, evitînd astfel posibilitatea ivirii fenomenului de imunitate.

Aceasta despre insecticide. Dar uzina produce și ierbicide. Prășitul pe cale chimică, bunăoară, se face cu diclorodonul sodic realizat aici. El distruge rapița albă și alte buruieni dicotiledonate, care cresc nedorite în

culturile de păioase. Nu e singurul ierbicid de la „9 Mai”. În ultima vreme, a fost pus la punct un nou produs: așa-numitul „paradon sodic”. El are calități superioare față de diclorodon și o concentrație mai ridicată.

Firește, uzina nu produce numai insecticide și ierbicide pentru nevoile agriculturii și silviculturii. O serie întreagă de alte produse, pentru nevoile metalurgiei și ale industriei farmaceutice, vin să completeze gama largă de substanțe chimice fabricate aici. Principalele produse, însă, rămîn acelea destinate luptei cu dăunătorii.

★

Chimie. Aceași chimie care dă agriculturii munți de pulbere ce îngrașă pămîntul. Numai că pulberile și lichidele născute aici se vor transforma în nori de praf ori în picături fine și vor ucide dușmanii culturilor. Așadar autoclavele de aici poartă într-însele holde bogate...

Totul, în fabrică, e calm: procesele chimice necesită puțini oameni și au loc, nevăzute, în întimitate. Conducte prin care vin la întîlnire gaze și lichide; autoclave în interiorul cărora se nasc miraculoase reacții și în care clorul și carbonul, oxigenul și azotul se desfac din vechile legături, pentru a se uni din nou, cu risipă de fantezie. Și din toate acestea nu ți-e dat să vezi aproape nimic. În schimb, rezultatele combinațiilor se înfățișează ochilor în diverse culori.

...Mă gîndesc la oamenii cu care am stat de vorbă. Munca lor cere multă pricepere, atenție încordată la procesele chimice, pasiune. Iar uneori, treaba pe care o fac este literalmente grea.

La Năvodari, de pildă, la marea uzină de îngrășăminte chimice pentru agricultură, muncitorul știe că activitatea lui înseamnă, în ultimă instanță, spor de recoltă. La sfîrșitul unui an, el ar putea arăta, direct, munca lui, transformată în produse agricole.

Poate că Ștefan Sabău, de la uzinele chimice „9 Mai”, n-a văzut niciodată un gîndac ghebos care distruge lanurile de grîu și cu atît mai puțin îi cunoaște numele latinesc. Știe, însă, că pulberile produse în autoclava pe care o veghează înseamnă, la urma-urmelor, tot spor de recoltă. Holde întregi în autoclavă...

Auschwitz? Hiroşima? Asemănarea imaginilor este într-adevăr îngrozitoare. Fotografia redă tabloul sinistru al vieţii şi morţii în lagărele de concentrare sud-vietnameze — Poulo Condor, Fu Loi, Thu Duc, Bien Hoa şi altele. În prezent, elita lui Ngo Dinh Diem cheltuieşte încă 48 milioane de piaştri pentru crearea altor 20 de asemenea „centre pentru antrenament politic“.

FU LOI

-caz

de D. BABOIAN

Steagul francez şi uniforma americană

„Nimic nu s-a schimbat la Saigon în ce priveşte obiceiul prinzurilor luate în tihnă şi atmosfera localurilor de noapte. Aici viaţa este plăcută pentru americani. Ei colindă în grupuri restaurantele unde se servesc picantele mîncăruri preparate după reţetele bucătăriei franceze, se destind în cafenelele cu umbrare viu colorate, unde sorb coniacul dulce de origine franceză şi petrec în barurile de noapte, unde băutura costă ieftin“. Iată, redată cu satisfacţie cinică de revista „United News and World Report“, imaginea bunului plac american în Vietnamul de Sud.

„Nimic nu s-a schimbat la Saigon“... Poate doar faptul că, după dezastrul de la Dien Bien Fu şi după acordul de la Geneva din 1954, steagul „războiului murdar“ francez a fost înlocuit cu uniforma militară americană.

Aterizind la Saigon în 1954, generalul american Collins l-a bătut pe umăr pe mercenarul cu aspiraţii de dictator, Ngo Dinh Diem, şi a declarat: „Am sosit aci pentru a susţine din toate puterile guvernul Diem, pentru a-i acorda sprijinul şi pentru a-l ajuta să rezolve toate problemele“. Ce „probleme“ l-a ajutat să... rezolve? În primul rînd, problema... comunismului.

„Nimic nu s-a schimbat la Saigon“... Pînă şi limbajul folosit de generalul american este acelaşi cu cel folosit de generalul francez, predecesorul său. Şi dacă împăratul-marionetă Bao Dai, omul colonialiştilor francezi, nu-şi mai are reşedinţa la Saigon, americanii se pot bizui pe omul lor, premierul-fantoză Ngo Dinh Diem. Totul nu-i decît o chestiune formală, pentru că, la urma-urmei... „nimic nu s-a schimbat la Saigon“. Nici măcar regimul de cumplită teroare.

În anii grei, cînd regimul de teroare din Vietnamul de Sud purta încă efigia colonialismului francez, unitatea de măsură a crimelor de genocid se chema Poulo Condor — insula groazei — transformată într-o imensă carceră colectivă pentru mii şi mii de patrioţi vietnamezi suspecţai de comunism.

De la Poulo Condor la Fu Loi

Tratamentul barbar la care erau supuşi aci deţinuţii politici a secerat mii de vieţi; Poulo Condor şi-a cîştigat trista faimă de „insulă a iadului“. Într-un zguduitor reportaj de la faţa locului, ziaristul australian Wilfred Burchett a denunţat, la timpul său, oroarea inchiziţiei colonialiste: oameni ţinuţi în cuşti, ca fiarele, prizonieri purtînd cătuşe la mîini şi la picioare, cîte 120 de deţinuţi încarcerati într-o singură celulă, torturi medievale şi execuţii în serie. Viaţa şi moartea aveau la Poulo Condor şi alte „variante“:

echipe de sacrificiu formate din deţinuţi erau forţate să escaladeze stînci inaccesibile pentru a culege, la o sută de metri deasupra nivelului mării,... cuiburi de rîndnici din care se prepara supă atît de gustată de ofiţerii francezi.

Deţinutul, sleit de puteri şi privind moartea cu ochii, se atirna cu o mină de stîncă, iar cu cealaltă căuta să desprindă cuiburile de rîndnici. Spectacolul era înfiorător: unu după altul, cei ce nu rezistau „probei“ se prăvăleau în valuri şi erau sfîşiaţi de rechini. Cei rămaşi în viaţă îşi reluau „traiul“ în cuşcă. Raţia de hrană pe zi: o fiertură de orez într-o coajă de cocos şi, uneori, peşte putrezit.

300.000 de oameni au luat parte la uriaşul miting de la Hanoi, pentru a înfiera masacrul de la Fu Loi.

Și, în vreme ce „nu s-a schimbat nimic la Saigon“..., Poulou Condor a devenit o pagină scrisă cu sânge vietnamez în istoria crimelor colonialismului francez.

„Împreună cu capitalul și cu influența americană — scrie Burchett — a pătruns la Saigon și modul de viață american“. Noii ocupanți, instalați în palatul Le Chalet de pe bulevardul Gallieni, n-au avut pretenția de a fi originali; l-au sfătuit doar pe urmașul lui Bao Dai „să lupte împotriva comunismului cu mijloace mai energice“. În schimbul câtorva milioane de piaștri, Ngo Dinh Diem s-a conformat; experiența Poulou Condor a fost îmbinată cu metodele mai vechi și încercate, ale maștrilor hitleriști de la Auschwitz, Maidanek, Birkenau și Buchenwald.

Curînd, pe hărțile de „uz intern“ ale lășinmanului sud-vietnamez și ale consilierilor săi americani a apărut un punct negru, situat la 33 km de Saigon: FU LOI, unul din marile lagăre de concentrare din Vietnamul de Sud, pe care noii inchișitori din Saigon le camuflează sub firma mincinoasă de „centru pentru antrenament politic“.

Masacrul

Cele 12 turnuri ale lagărului, zidurile înalte, mohorite, și centura de sîrmă ghimpată n-au putut ascunde crima. Masacrul de la Fu Loi a zguduit lumea, constituind unul din cele mai barbare acte de genocid cunoscute în istorie. Este, într-adevăr, un caz nemăitîlnit: otrăvirea în masă a unui număr de 6.000 de deținuți politici — și aceasta în timp de pace. Faptele sînt cunoscute — autorii crimei, de asemenea. Promisiunea solemnă a generalului Collins a fost îndeplinită întocmai; ajutorul american a acționat și în organizarea masacrului de la Fu Loi. Din ordinul autorităților americano-diemiste, ofițerul sud-vietnamez Ho Van Tan, proaspăt absolvent al unei școli de spionaj din S.U.A., a turnat o puternică doză de otrăv

în mîncarea prizonierilor politici deținuți în condiții inumane în lagărul de la Fu Loi. Din cele 6.000 de victime ale acestei mirșăvii, 1.000 au murit în chinuri îngrozitoare, iar peste 4.000 au făcut intoxicații în forme grave. Ore în șir și apoi zile de-a rîndul, cel mai mare lagăr de concentrare din Vietnamul de Sud a fost arena unor scene de un dramatism cutremurător. Răzvrătirea condamnaților la moarte prin otrăvire a luat asemenea forme și proporții, încît, cuprinși de panică, generalii americani din Saigon și guvernul marionetă au recurs la teroare fățișă. Trupele de represiune au deschis focul asupra deținuților, care strigau după ajutor de pe acoperișurile barăcilor. Un regiment de trupe speciale (cu misiunea de a șterge urmele crimei) a încercuit lagărul, împiedicînd apropierea populației indignate.

Fărădelegea a culminat apoi cu incendierea câtorva barăci pline cu deținuți vii și morți. Cu aceeași furie, călăii s-au năpustit asupra populației din afară, care-și manifesta simpatia și solidaritatea cu deținuții din „cazanul satanei“, cum a fost denumit lagărul de la Fu Loi. Au fost arestate rude ale victimelor și toți acei care ar fi putut da relații despre cele petrecute la Fu Loi. Între timp, Ngo Dinh Diem comunica ziaristilor o știre confecționată la cartierul militar american din Saigon: „La centrul pentru antrenament politic de la Fu Loi a izbucnit o epidemie de pe urma căreia au murit un număr de persoane“... Sfruntată minciună și zadarnică! Ceea ce n-a putut fi ascuns la Dachau și Auschwitz, la Kociedo în Coreea de Sud și la Poulou Condor, nu poate fi tănuțit nici la Fu Loi. O dovedesc miile de scrisori și telegrame ce înfierează crima monstruoasă, trimise din toate colțurile lumii pe adresa Comisiei Internaționale de supraveghe și control din Vietnam.

Acuz! Mamele, soțiile și copiii celor exterminați îi blestemă pe ucigașii americano-diemiste.

Au fost stîrnite valurile

La ora aceasta, cînd la sediul Comisiei Internaționale din Saigon se perindă încă șirul mamelor și al soțiilor îndoliate, care vin să-și acuze pe asasinii de la Fu Loi, la ora aceasta cînd — așa cum relatează corespondentul publicației franceze „La tribune des nations“ — Vietnamul de Sud „este într-o adevărată fierbere“, clica fascistă a lui Ngo Dinh Diem și protectorii lui americani au toate motivele să se teamă. „United News and World Report“ nu s-ar mai putea hazarda acum în considerații despre „viața plăcută a americanilor la Saigon“. Inconșurați de ura unui întreg popor cuprins de revoltă, americanii în uniformă din palatul Le Chalet se simt ca niște naufragiați pe o insulă asaltată de valurile stîrnite de furtună.

Vietnamezii din Nord și din Sud au de plătit multe polițe colonialiștilor. De la ocupația japoneză și franceză, pînă la bunul plac american, statornicit cu ajutorul clicii trădătoare diemiste, Vietnamul a cunoscut șirul nesfîrșit de nelegiuiri și crime colonialiste. Ca și în Coreea de Sud, aventurieri fasciști aflați aci în solda S.U.A. torpilează nu numai acordul de armistițiu, dar fac totul pentru a zădărnici orice pas spre unificarea țării, transformînd regiunile din sudul Vietnamului într-o colonie și bază militară americană.

Împotrivirea de care se lovește poliția americano-diemistă stîrnește vădită neliniște la Saigon. Cu atît mai mult, cu cît masacrul premeditat de la Fu Loi n-a dat rezultatul scontat: intimidarea patrioților sud-vietnamezi. Sfidînd zidul de baionete din jurul „cazanului satanei“ și atacul cu bombe lacrimogene, mulțimile care înaintau spre lagăr scandau într-un singur glas: „Jos Ngo Dinh Diem!“; „Jos imperialiștii americani!“

La Fu Loi, dincoace și dincolo de sîrma ghimpată, a răsuna glasul minios al întregului popor vietnamez, care nu uită și nu iartă crimele dușmanilor săi de moarte.

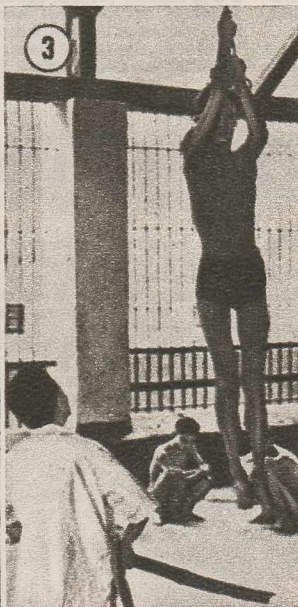
„Cazanul satanei“

1. Deținutul, cu cătușele de la picioare fixate într-un bloc de piatră, își așteaptă moartea într-o cameră medievală.

2. După „antrenamentul politic“ din „cazanul satanei“, Tran Que, omul care în această fotografie apare firav, ca un copil, este un bărbat în toată firea, unul dintre pușinii supraviețuitori ai torturilor din lagăr.

El a reușit să treacă în R. D. Vietnam, unde se face eforturi pentru a fi redat vieții.

3. „Dansul-Fenix“ este denumită această metodă de tortură. Deținutul, atîrnat de o grindă, este bătut cu bastoane de bambus, pînă ce singerează și leșină.

4. Torturat cu bestialitate, fostul luptător din rezistența vietnameză, Vo Luong, are pieptul acoperit de răni.

NE-AU DUS FAIMA PESTE HOTARE

...PE STRUNELE VIORII

Si-a dorit o vioară de la patru ani. A căpătat la 6 ani o scripcă. Chiar în dimineața acelei zile, Ion Voicu a început să însăleze pe coarde o melodie. „Hora miresei” se chema și pînă seara a cîntat-o. Toată familia i-a jucat atunci în preajmă.

Familia aceasta era deținătoarea unei comori: aproape 300 de ani de tradiție muzicală băgîinășă. Tradiția s-a perpetuat: din cei șapte copii, cîți erau acasă, șase sînt astăzi muzicieni, muzicanți sau muzicall, iar Ion Voicu a devenit... Ion Voicu. La aceasta a vechiat mama: Irina Voicu a stăruit ca băiatul să ia lecții cu un dascăl, să exerceze ore îndelungate. Și, într-adevăr, timp de 27 ani, Ion Voicu a studiat în medie opt ore pe zi. Așa s-a format acest strălucit interpret al lui Paganini, Cealkovski, Lalo, Chaussou, Issaye, acest virtuos „innăscut”, despre care maestrul George Georgescu obișnuiește să spună: „Ion Voicu a venit pe lume cu gamele gata făcute”.

Lumini în anii întunecoși

Orice tînar artist iese în întâmpinarea marilor săi înalțimi. Cariera lui Ion Voicu s-a deschis sub semnul învățămintelor primite de la două strălucite figuri: George Enescu și David Oistrach. De la Enescu, rivna pentru marelui repertoriu clasic; David Oistrach m-a învățat să stăpînesc vioara”. Întîlnirea cu George Enescu a avut loc în 1943. Ion Voicu nu număra mai mult de 18 primăveri, cînd George Enescu l-a ascultat în vila sa „Laminis”, de la Sinaia. „În ceea ce privește tehnica, mult nu mai rămîne de făcut” — a spus Enescu: și pentru ca tînarul violonist, pînă atunci îndrăgostit de romantici, să-și desăvîrșească interpretarea, l-a

recomandat în repertoriu sonatele lui Mozart, ale lui Beethoven, concertul de Brahms. Sînt anii războiului, ani întunecoși. Și poate că din toate amărăciunile lui Ion Voicu nu sîrăcia e cea mai amară. Totuși, aceasta cunoaște un simptom agravant: ca la 4 ani, ca la 6 ani, Ion Voicu tînjește după o vioară... Instrumentistul nu are instrument!

Căile lumii

Întîlnirea cu David Oistrach a avut loc la 11 ani mai tîrziu. În 1954, Ion Voicu, cîruia între timp regimul democrat-popular îi recunoscuse meritele — devenise solist al orchestrei filarmonice, artist emerit și laureat al Premiului de Stat — și-a dorit să redevină elev și a cerut insistenț să fie trimis la școală. La cea mai înaltă școală violonistică, la bătrînul și neîntrecutul pedagog A. I. Iampolski, la care s-au format marii virtuozii ai vremii noastre. Cererea lui e împlinită. În 1954, Ion Voicu e trimis la Moscova.

După un an, însă, murind septuagenarul Iampolski, Ion Voicu bate pentru prima oară la ușa lui David Oistrach și poartă, în sfîrșit, sub braț, o vioară adevărată... Statul nostru de democrație populară îi făcuse în dar tînarului artist, una din minunile lumii: un Stradivarius autentic, datînd din 1702. „David Oistrach m-a învățat să stăpînesc vioara”, obișnuiește să spună Voicu. Această autoritate mondială a pus la îndemîna tînarului violonist român criteriile neadolecînce, l-a îmbarcat în fluxul mișcării muzicale mondiale și... Ion Voicu a pornit-o.

Etapela itinerariului lui Ion Voicu, în 1958, sînt tot atîtea succese: Finlanda, Suedia, Grecia, Anglia, Islanda, Belgia, U.R.S.S., R.D.G. „Tînarul artist stăpînește o tehnică minunată, o frazare im-

pecabilă, o mare ușurință și libertate de expresie” — scrie G. Mihailov în „Muzica Sovietică”. „Violonistul român Ion Voicu este un adevărat vrăjitor, demn de celebrii săi maeștri George Enescu și David Oistrach” — notează ziarul englez „Daily Mail”.

Nimeni nu se arată mai mulțumit de condițiile care l-au creat, decît Ion Voicu însuși: „Am fost trimis la cea mai bună școală — spune el. Mi s-a pus în brațe cea mai bună vioară... Și dacă am fost apoi trimis în străinătate, nu mi-am făcut decît datoria”. În anul în curs, Ion Voicu a concertat în Anglia, Polonia și va mai concerta, desigur, și în alte țări. Să notăm că, pe lîngă marelui repertoriu universal, Ion Voicu duce în străinătate sonatele lui Ciprian Porumbescu, George Enacovici, Emanoil Elenaescu și... Ion Voicu. Interpretul devine compozitor.

Cu entuziasmul și modestia lui Oistrach

David Oistrach și Ion Voicu sînt legați nu numai printr-o prietenie profesională, ci și printr-o afinitate sufletească. Ca și Oistrach, Ion Voicu e tipul artistului fără „gîlf”, fără ifose. Nici ceremonios, nici modern. Nici „magister”, nici boem. Trăsăturile l-au rămas tîneresii, limpezi, permeabile; nu s-a fixat aci poezia celui ce se crede uns și ales. La 33 de ani, Ion Voicu e un bărbat modest, deschis, comunicativ. Cătrețera țara cu entuziasmul cu care cătrețera lumea și cîntă în uzină și în gospodăria colectivă cu aceeași dăruire, ca la Wigmore Hall.

★

Ion Voicu își înscrie în planurile sale de viitor un proiect interesant: conducerea unei clase de specializare la Conservator, a unei adevărate școli violonistice rominești.

La litera V a viitorului catalog s-a și înscris primul elev: Voicu Mădălin, feciorul cel mare al lui Ion, violonist în vîrstă de 6 ani — altul care, pe cît se pare, a venit pe lume „cu gamele gata făcute”.

Ion Voicu, stînd de vorbă cu maestrul David Oistrach, în timpul unei vacanțe pe care marelui violonist sovietic a petrecut-o în țara noastră.

...mulți maeștri din Apus ar mai avea cîte ceva de învățat de la metodele matale pedagogice, scumpa domnișoară Florica...”

Cum cîntă Mindru Katz

Încă din 1954, pe cînd Mindru Katz abia își facuse intrarea în arena muzicală internațională — criticul sovietic Martnov îl situa pe tînarul interpret în familia artiștilor ce știu să pătrundă adînc în universul sentimentelor și gîndirii omenești.

Mindru Katz e un artist al concepției. Creația sa interpretativă vibrează de o permanentă explorare a celor mai intime sensuri ale muzicii. Claviatura nu-i fine loc de vehicul pentru eoziumi sonore. Orietl de strălucit, contactul său cu instrumentul e o stricte și susținută solicitare a unui conștinul inte-

rior. E poate interesant de notat că primii săi pași în educația muzicală au fost călăuziți prin metoda dictului muzical din memorie. La sfîrșitul orei, profesoara îi cînta o melodie. „Pentru data viitoare” pianistul, în vîrstă de 4 ani, trebuia s-o transcrie, din memorie, pe note. Așadar, muzica se dezvoltă nu ca tentația de a juca pe clape, ci ca vizitarea unui univers melodic...

Putem recunoaște în procesul creator al artistului de astăzi același drum. Mîna nu atinge clapa, pînă cînd artistul nu a recreat înțeli mintal — printr-o lungă intimitate cu partitura — întregul edificiu de idei și sentimente al operei pe care vrea s-o tîlmăcească.

„Chiar dacă interpretările mele vor suferi rectificări ulterioare la lumina criticii primite — spune Mindru Katz — în clipa în care mă înfățișez tînaicului publicului, port în mine convingerea neștrămutată a adevărului pe care vreau să-l tîlmăcesc: acesta e mesajul lui Bach sau al lui Beethoven, bundoară. Port în mine convingerea neștrămutată că publicul care ascultă e receptiv la cele mai înalte simlămîntele omenești, exprimate în forma cea mai pură, cea mai sobră”.

Pentru un artist de factură lui Mindru Katz, premisa dezvoltării artistice constă nu numai în mlădierea mijloacelor de expresie, ci și în îmbogățirea propriului conștinul sufletesc, în contact nemijlocit cu viața. „Trăiesc înțeli prin viață, apoi prin muzică — mărturisește Mindru Katz. Din muzică nu crește muzică. Muzica e un limbaj: ea exprimă viața. Și, după cum atunci cînd execut un fragment dintr-o sonată, port în mine arhitectura întregii lucrări, tot așa am înțeles să port în suflet, printrile micile împliniri ale existenței — ca o pedală magic susținută — sensurile majore ale vieții noastre de astăzi”.

Viorice FILIPONU

...PE CLAPELE PIANULUI

In toamna anului trecut, pianistul Mindru Katz a obținut la Londra, la Royal Festival Hall, un succes răsunător, un succes de mare prestigiu. „O apariție uluitoare la claviatură” — notează „Daily Mail”. Aprecieri asemănătoare au apărut în toată presa engleză — de obicei mult mai zgîrcită în laude. „Tînarul pianist — scrie „The Sunday Times Magazine” — a oferit o interpretare scînteietoare a primului concert pentru pian de Prokofiev și a dovedit apoi publicului vrăjîit, cu „Terasa” de Debussy, tot atîta sensibilitate în tonalitățile clarului de lună, pe cît de prodigios s-a arătat în jocurile de artificii prokofieviene”.

„Ce dorîți să vă cînt...”

Astfel, opinia muzicală londoneză a oferit tînarului pianist un strălucit certificat, asemănător celui pe care artistul îl poartă în burunar de la 7 ani. George Enescu i l-a înmînat, cu mențiunea: „Să-ți faol educația muzicală în țară. Noi avem o școală pianistică de nivel internațional, reprezentată, în primul rînd, prin Florica Muzicescu”.

Purtat de mînd, Mindru Katz, mare de o schioapă, a fost atunci prezentat distinciei profesore: „Ce dorîți să vă cînt, domnișoară?”

O sonată de Beethoven, sau o compoziție proprie?” A cîntat. Florica Muzicescu și-a luat din acel moment sarcina educației muzicale a micului pianist. „A fost steaua mea călăuzitoare” — spune Mindru Katz. Astfel, succesul peste hotare al pianistului Mindru Katz nu reprezintă doar o satisfacție a arti-

tului în anii împlinirii lui, ci și încă o izbîndă a școlii pianistice rominești, încă o victorie a maeștrii Florica Muzicescu, aceeași distinsă muziciană, în care liciește încă și astăzi, la 72 de ani, scînteia geniului pedagogic, și căreia Dinu Lipatti, cel mai ilustru elev al ei, îi scria cîndva din Geneva:

Cîntă Mindru Katz...

Primăvara și efectele ei asupra organismului

Trăcerea de la un anotimp la altul — și mai ales de la iarnă la primăvară — produce perturbări în funcțiunile glandelor cu secreție internă. Simțim uneori o moleșală generală a corpului, alteori o senzație de amețală sau constatăm o mărire neobișnuită a ficatului și a splinei — aceasta din urmă mai ales în cazurile când am suferit cîndva de paludism. În sfîrșit, ca o consecință a dereglării funcțiunilor glandulare, ne trezim cu tenul pătat sau cu erupții ale epidermei. E bine să fim conștienți că toate acestea nu sînt simple accidente, ci efecte ale unor deranjamente care trebuie combătute.

Un medic cu care am stat de vorbă asupra acestui subiect mi-a spus că problema tratamentului în asemenea cazuri e cu atât mai delicată cu cît, tulburările nefiind prea grave în manifestarea lor, oamenii nu vin la consultație numai pentru a fi lucru. Desigur, e o greșală, fiindcă unele dereglări în funcțiunile organice se pot menține și chiar agrava. O simplă senzație de amețală poate fi semnalul unei anemii sau al unei hipertensiuni arteriale. O simplă pată pe piele poate indica proasta funcțiune a ficatului etc.

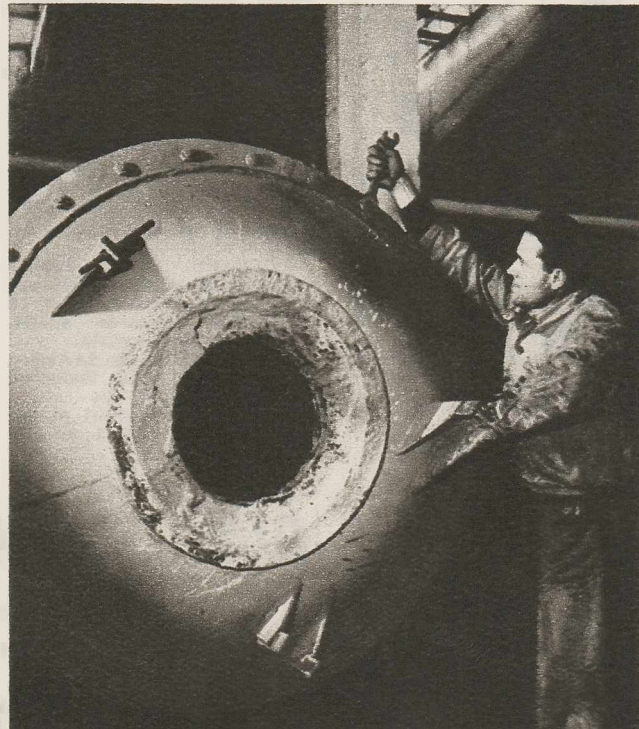
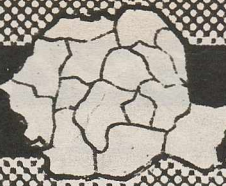
Unii spun: „a venit primăvara: să mîncăm spanac și urzici multe, ca să ne primenim singele”. Dar nu-și dau seama că dacă, în general, legumele acestea sînt foarte hrănitoare, ele pot fi și dăunătoare, în cazul unor afecțiuni gastrice sau hepatice, în care fierul pe care-l conțin este contraindicat. Hrana bogată în fier e indicată în special copiilor și tinerilor care n-au ajuns încă să-și obosească ficatul. Acestora le face într-adevăr foarte bine, mărindu-le numărul globulelor roșii în sînge.

În general, ceea ce trebuie să urmărim în compunerea meniurilor noastre de primăvară — indiferent de vîrstă — este dozarea cît mai bogată a vitaminelor. Aceasta, deoarece în timpul iernii corpul a suferit, oarecum, de pe urma hranei nedestulătoare în vitamine și, în schimb, prea bogată în proteine și săruri minerale.

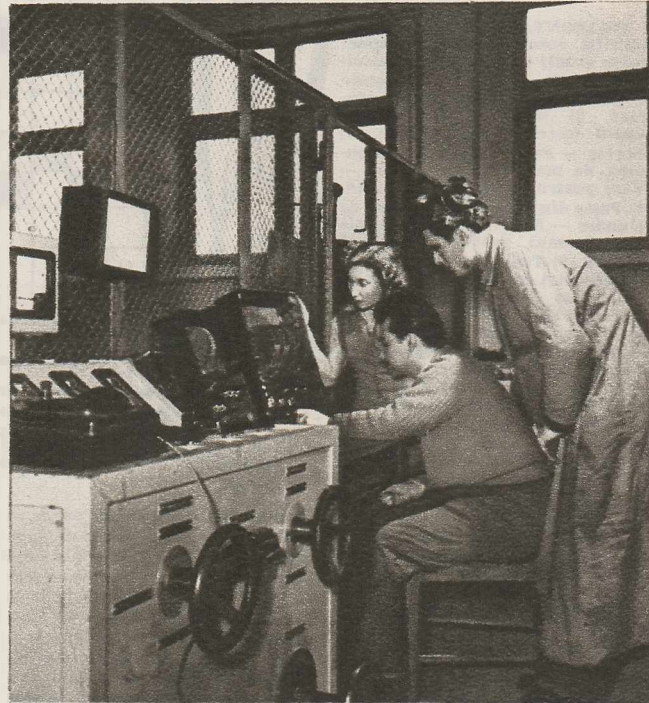
Să profităm, deci, de primele apariții ale legumelor și fructelor proaspete care știm că au vitamine și să facem — dacă se poate — cură cu ele. Iar dacă vedem că una din legume nu ne prieste sau dacă simțim starea de moleșală a corpului prelungindu-se, să nu neglijăm consultarea unui medic specialist în endocrinologie.

JOSIANA

PRIVIȚI CU NOI!

FONTA MODULARĂ poate înlocui în bune condițiuni piesele de oțel și chiar cele din fontă cu pereți groși. În turnătoria uzinelor „Unio” din Satu Mare a intrat în funcțiune o instalație pentru modularizarea fontel, instalație care va aduce uzinei economii anuale de 1.500.000 lei.

SERIA UNITARĂ DE ÎNTRERUPĂTOARE IN AER, concepută și realizată în întregime de colectivul întreprinderii „Electroaparații” din Capitală, constituie o nouă și însemnată realizare a tehnicii românești. Deși produsă pentru prima oară în țara noastră, ea satisface toate exigențele tehnicii, putînd concura cu succes orice produs similar din străinătate.

EXAMEN... „RADIOSCOPIC” ÎNTR-UN MAGAZIN DE ÎNCĂLĂMÎNTE! Să nu vă mirați. Clienții noului magazin de încălămînte din Orașul Stalin pot constata — cu ajutorul unui aparat cu raze X — dacă încălămîntele ce doresc să o cumpere se potrivește perfect pe picior. Iată un comparator care tocmai... „analizează” imaginea radiografică a piciorului încălțat cu un pantof nou!

Fotografie de Alex. FORJE

ÎN IMEDIATA APROPIERE A LACULUI CAPRA din masivul Făgăraș, la circa 100 m spre Valea Caprei, pe drumul marcat care duce de la Bilea-Lac spre Cumpăna-Argeș, există un alt lac (cel din fotografia de sus), care nu figurează pe nici una din hărțile turistice ale masivului. Suficient de mare pentru a nu fi considerat ca făcînd parte tot din lacul Capra, separat de acesta, drumetii îi dau diferite denumiri: Căprița, Iedul, Fiul Caprei, Puiul Caprei etc., fiecare după imaginea pe care i-o sugerează și după fantezia proprie.

Fotografie de M. DUMITRESCU

STATUIA POETULUI MIHAIL EMINESCU, care se află — parcă ascunsă — într-unul din parcurile orașului Galați, a fost restaurată și așezată în plin centrul orașului, în apropierea noilor blocuri muncitorești.

Fotografie de B. PETROVICI

MUNCITORII FABRICII DE CĂRAMIDĂ din Ileani (Suceava), făcînd niște săpături, au găsit 1.400 de monede de argint datînd din sec. XV-XVII. Monedele vor fi expuse la Muzeul regional Suceava.

Fotografie de R. CALANCEA

O NOUĂ LUCRARE DE ARTĂ — executată în marmură de Dobroegea de către un colectiv de artiști plastici condus de sculptorul I. Birleanu — ornamează parul din fața Statului populișor al orașului Iași.

Fotografie de I. BENEȘ

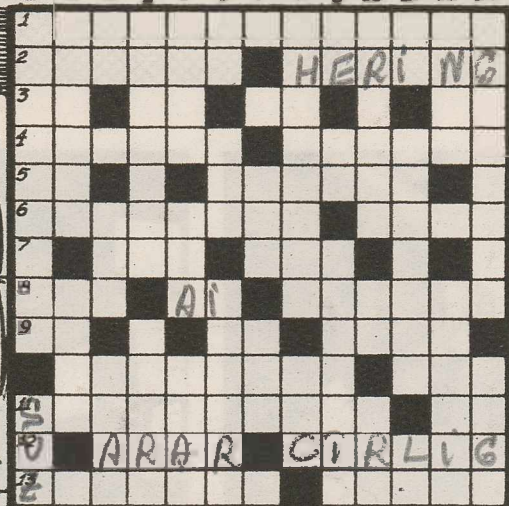

LA MUZEUL DIN CĂLĂRAȘI pot fi văzute aceste vase ceramice aparținînd culturii Gumelnița-Arjaud. Ele au fost descoperite la Măgura Cuneștilor.

Cuvinte încrucisate

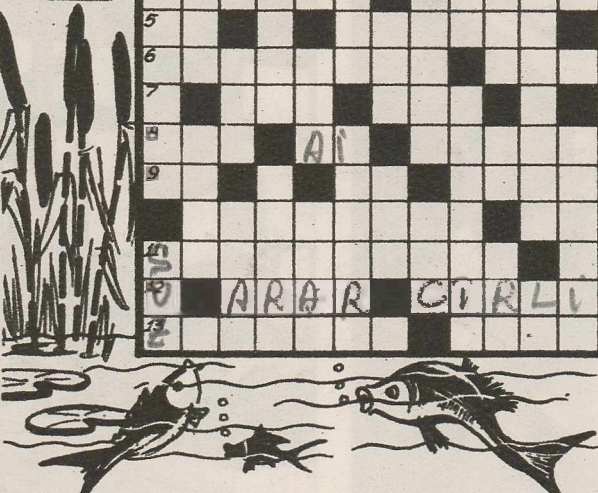
PISCICOLA

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

ORIZONTAL: 1) Cunoscut naturalist român, autor a numeroase studii în legătură cu piscicultura (2 cuv.). 2) Varietate de somn — Pește, de obicei afumat. 3) Neg! — Pronume — Capul lostritei — Nota-bene. 4) Borfaș — Pește cunoscut sub numele de maște negre. 5) Pană — Vase pentru pescuitul de coastă. 6) Pește din familia scrumbiei de Dunăre — Nicovală. 7) Peștele din neamul sălăului — Insulă daneză. 8) Trei sute — Posezi — Pentru fierț cafeaua (pl.). 9) Alfa și omega — Cap de plătucă — Tip de cablu metalic, inventat de inginerul cu același nume, folosit pentru conducerea navelor în porturi pe timp cetos. 10) Pești asemănători, în formă și colorit, scrumbiilor albastre — Oraș în Norvegia (k=c). 11) Din familia ceğai sau a nisetrului (sem.) — Coadă de pește. 12) La intervale mari — În capul unditei. 13) Altă mâncare de pește — Pui de somn.

VERTICAL: 1) Sardeluțe de Dunăre — Suzana fără... Ana. 2) Unealtă în formă de clește, folosită la pescuit — În permanență reducere și în industria piscicolă. 3) Comună în nordul țării — Sînt bolnav la pat — La fel cu pistolul. 4) Pește cu carnea grasă și gustoasă, folosit mai mult ca nadă pentru răpitorii din apele de munte — Munte din

nordul țării. 5) Ultimul popas al peștelui — Postav — Unealtă pescărească. 6) Apă în care trăiesc Salmonidele (monoverb) — Recit avocalic... — Institutul de Proiectări pentru Industria Chimică. 7) Jumătate de știucă — Pește liniștit. 8) Operațiune de tragere la țarm a vaselor de pescari (pl.) — Spun. 9) Nicolae Hristea — Pronume relativ —

Dibuim (pop.). 10) Cîntarești de operă — Literă grecească — Ca la 7 oriz. (II). 11) Castelul lui Monte Cristo — Peștișor din apa Bistriței (pl.) — Lac nesfîrșit. 12) Somn... dulce — Pește... care taie. 13) Albine alintate — Pește cu carnea foarte gustoasă, care se găsește, în mari cantități, în dreptul Brăilei, în regiunea Cazanelor și în Mureș.

DE VORBĂ CU MEDICUL:

Apendicita fantomă

— Doctore, am apendicită și vreau să mă operez! Stăpînindu-și zîmbetul provocat de imperativa dorință, medicul consultat își continuă cercetările. Află astfel că e vorba de o suferință „asemănătoare” cu a unui prieten al pacientului: că prietenul s-a operat de apendicită și că l-a sfătuit să facă la fel: „operația nu e grea și te scapă de toate neezazurile”.

Aceste neezazuri se prezintă sub aspecte variate, din care două sînt mai des întîlnite:

— o sensibilitate moderată în partea dreaptă a abdomenului, sensibilitate care apare din cînd în cînd, fie după o indigestie sau un exercițiu fizic prelungit, fie după un efort intens și de durată în activitatea cotidiană;

— un tranzit intestinal modificat, cu scaune anevoioase și, uneori, o constipație capricioasă, întreținute de o colită spastică. De remarcat că aceste manifestări au un caracter fantomatic, întrucît nu sînt permanente, ci apar ocazional, cu intensități diferite, pe un interval de timp variabil, și dispar adeseori din senin.

Cîteodată, pacientul mai prezintă limba încercătată, vagi grețuri sau o discretă balonare și mai totdeauna e obsedat de grija operației pe care trebuie să o facă.

În cluda tuturor acestor manifestări, lipsesc, însă, semnele majore ale suferinței apendiculare iar un examen amănunțit infirmă diagnosticul și stabilește existența unei dereglări neuro-vegetative. Dar din nefericire, această concluzie a medicului nu-l satisface pe bolnav și îl determină să se adreseze altor specialiști, care „să-l înțeleagă”...

În realitate, este vorba de alterări ale peristaltismului, adică de modificări în mișcările normale care asigură trecerea alimentelor prin ansele intestinale. Cît timp peristaltismul intestinal decurge fiziologic, funcțiunea se desfășoară în bune condiții și pe făcute, fără să ne atragă atenția. Dacă, însă, armonia mișcărilor este perturbată din anumite motive, apare un dezechilibru temporar, apar așa-numitele DISKINEZII INTESTINALE, cu o gamă întregă de semne medicale. Cele mai frecvente cauze ale acestor diskinezii sînt:

— alimentația neregulată, cu mese la ore instabile, cu mîncăruri improvizate sau simple gustări, înghițite pe fugă și mestecate în grabă; un ritm de viață dezorganizat, cu nerespectarea orelor obișnuite de muncă, cu reducerea abuzivă a orelor de repaus activ și de odihnă sau cu eforturi istovitoare, rezultate dintr-o activitate neprofesională, deseori înfrînță la cei care lucrează „în asalturi”; consumul excesiv de cafea sau băuturi alcoolice, precum și excesul de tutun; diferitele forme de astenie neuroasă, cu stările de tensiune, irascibilitate și epuizare caracteristice etc., etc.

Cînd apare semnalul de alarmă al diskineziei intestinale simlind o apendicită, prescripțiile medicale au o eficacitate evidentă, de care pacientul trebuie să țină seama, fără a căuta alte soluții... miraculoase.

Constituind doar o dereglare în buna funcționare a organelor digestive, diskinezii intestinale pot fi înlăturate de medic, printr-un tratament medicamentos și un regim alimentar adecvat.

Într-adevăr, intervenția operatorie, necesară în apendicita acută, subcutată sau cronică, are o eficacitate îndoielnică sau chiar agravează dereglarea funcțională ce stă la baza unei apendicite... fantomă!

În final, trebuie menționat, însă, că numai medicul poate să precizeze dacă este sau nu vorba de o diskinezie.

dr. Ion SAN-MARINA

Poșta redacției

IOAN BLIDIȘEL, str. Moșilor nr. 56, Cluj. Intrucît am socotit că răspunsul la întrebarea dv. ar interesa și pe alți cititori, am hotărît să vi-l dăm în cadrul rubricii: „De vorbă cu medicul”. Așadar, urmăriți pe viitor rubrica respectivă.

PETRE FILIMON, str. C-tin David nr. 36, Buc. Militari, raion Gh. Gheorghiu-Dej. Ceea ce ne-ați scris ni se pare extrem de interesant. Pentru publicarea unui material în acest sens, trebuie, însă, să avem absolută certitudine a autenticității faptelor și datelor. De aceea, vă rugăm să ne indicați exact enciclopedia sau lucrarea pe care v-ați bazat în afirmația dv.

CĂLEANU. Vom publica într-unul din numerele viitoare răspunsul la problema care vă interesează — matarea sticlei. Așadar, urmăriți revista.

SZÜCS ȘTEFAN, str. 23 August nr. 21, Deva. Iată lămurirea pe care ne-ați cerut-o:

Pentru ca un satelit al pământului să rămînă ca „suspens-

dat” deasupra unui singur punct al suprafeței terestre, va trebui ca el să fie lansat la o înălțime de 36.000 km, unde se va deplasa cu o viteză unghiulară egală cu viteza de rotație a pământului. Pentru aceasta, satelitul va trebui să aibă o orbită ecuatorială și apropiată la maximum de forma circulară.

Indiscutabil că realizarea unui asemenea proiect grandios implică rezolvarea multor probleme tehnice complicate, dar există temei să credem că această lansare poate fi înfăptuită de savanții și inginerii sovietici.

OCT. DOBRITOIEU, ING. S. GLOVACI, L. RĂDULESCU, C. VLADIMIR și DR. TUNDREA — București. Vă mulțumim pentru aprecierile exprimate de dv. în legătură cu apariția în revistă a rubricii „Colțul fotografului amator”. Promitem să facem tot posibilul ca rubrica aceasta să apară regulat și, treptat, să răspundă la toate problemele puse de dv., ca și de alți fotoamatori care ne-au scris și ne vor mai scrie.

DIN TOATĂ LUMEA

16 milioane lucrări plastice executate de artiști amatori țărani

Descătușarea forțelor creatoare ale poporului, înfăptuită de Revoluția chineză, se vedește nu numai în producție, ci și în toate domeniile de artă. În ceea ce privește plastica, miile de creații ale artiștilor, inspirate de munca și de viața reală a maselor, s-au concentrat mai ales în pictura murală, care cunoaște o dezvoltare ieșită din comun. Numai într-un oraș, cei 100 de pictori profesioniști au realizat într-o lună 10.000 de pânze mari și picturi murale, dintre care o frescă plină de fantezie, în lungime de 130 metri.

Pe lângă pictorii profesioniști, se afirmă mulți artiști amatori muncitori și țărani. În noiembrie 1958, într-un raion din provincia Kiangsu s-a făcut o statistică a deseneelor, acuarelor și frescelor executate de 800.000 de țărani. S-au numărat, nici mai mult nici mai puțin de 16 milioane lucrări. Numai în câteva localități ale acestui raion, țărani au executat în câteva luni 284.000 picturi murale, 34.000 figurine din lut și piatră, peste 20.000 broderii și nu mai puțin de peste 400.000 siluete de hirtie.

Înrășăminte artificiale din fum

Oamenii de știință din R.P. Ungară au stabilit că, o dată cu fumul pe care-l degajă zilnic miile de coșuri ale uzinelor, se pierd și unele gaze care pot fi recuperate și făcute folositoare economiei. Cercetătorii au ajuns la concluzia că din aceste gaze poate fi extras, printr-o tehnologie adecvată, azotat de calciu, prin prelucrarea căruia se pot obține anual zeci de mii de tone de îngrășăminte artificiale.

Manta de ploaie din hirtie

Urmările unei ploii care te va surprinde fără de veste și nepregătit. În timp ce te afli pe stradă, nu vor mai da de furcă nimăuul. În orașele din Uniunea Sovietică se vor găsi de vânzare, la chioșcurile de ziare, mantale de ploaie din hirtie subțire, împregnate. Datorită unei tratări chimice speciale și parafinării, mantalele nu se umezesc în contact cu apa și pot fi folosite de mai multe ori. Procedeu a fost pus la punct de către un grup de cercetători din Ucraina. Deosebit de interesant e că prețul unei asemenea mantale va fi la îndemîna oricui: mantaua va costa doar o rublă!

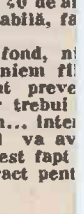
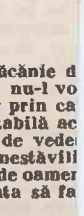
Un om... într-o ureche

Unui rețegan neîncoronat al unui oarecare produs de băcănie din S.U.A. îi lipsea o ureche. Pentru că aleasa înfrîm sale nu-l vo de bărbat decît cu ambele urechi, a dat un anuț la ziar prin care făcea cunoscut că e de acord să plătească o sumă respectabilă aceluia care-i va ceda un organ auditiv perfect din punct de vedere funcțional și estetic. Bineînțeles că, dată fiind creșterea nestăvilă a șomajului, care a făcut muritorii de foame din milioane de oameni milionari... într-o ureche a găsit numeroși amatori gata să facă tirgul propus.

După mai multe cercetări, comparații și măsurători, a fost ales urechea unui cetățean de origine germană, om de vreo 40 de ani împovărat de o numeroasă familie. Era o ureche respectabilă, fără defecte aparente. Și tirgul s-a făcut!

Nu știm dacă operația a reușit sau nu. Faptul, în fond, ni nu prezintă importanță. Este, însă, interesant să subliniem fițimă milionarului... monourecheat: contractul încheiat prevede că cel doi — cumpărătorul și vânzătorul de urechi — vor trebui stea lipiți cap la cap timp de șapte zile, unții printr-un... întel comun; în cazul că operația nu va reuși, vânzătorul va avea dreptul să rămînă cu o jumătate de ureche, fără ca acest fapt ducă însă la vreo scădere a sumei prevăzute în contract pentru o ureche întregă.

Mărinimie...

2

1

3

4

5

1 Intilnind Progresul, in cadrul primei categorii a campionatului de rugby, Dinamo a obtinut victoria cu 11-0 (11-0). In fotografie: se taloneaza mingea introdusa in gramada de Progresul.

2 Proba de 175 cm a concursului de motocros „Criteriul F.R.M.”, etapa a II-a, a revenit tinarului Mihai Rogu (Metalul M.I.G.).

3-4 Aspecte de la concursul athletic desfasurat duminica dimineata pe Stadionul Tineretului: A. Stamatescu (foto 3), la sosirea in cursa de 100 m plat bastei, si Anca Gurau (foto 4), in timpul probei de greutate fete.

5 Lupta strinsa in fata coşului. Faza din meciul de baschet dintre C.C.A. si Metalul M.I.G.

Fotografiile de Don BIRLADEANU, Romulus SCURTU si G. AGAPIAN

DE PESTE HOTARE

De curind, in fata a peste 35.000 de spectatori, in padurea Vincennes de langa Paris, s-a desfasurat a XXII-a editie a traditionalului cros organizat de ziarul l'Humanité. In fotografie: echipa Republicii Populare Romine defiland in cadrul festivitatii de deschidere.

Cu ocazia vizitei în R. P. Chineză a unei delegații militare algeriene conduse de Omar Usaidik, secretar de stat în guvernul provizoriu al Republicii Algeria, a avut loc la Pekin o mare adunare de solidaritate cu lupta poporului algerian. În fotografie: prezidiul adunării.

Populația Tibetului își exprimă, în cadrul a numeroase mitinguri, adăzându-se la ordinul Consiliului de Stat al R. P. Chineze cu privire la dizolvarea guvernului tibetan local și la înăbușirea rebeliunii din Tibet și înfăptuirea complotului cilcii reacționare.

FLACARA OBIIECTIV

● Unul din cele mai dramatice marșuri ale foamei a avut loc recent, în provincia Siena din Italia. O coloană de aproape 1.000 de șomeri înfometaji au parcurs, în trei zile, distanța de 90 kilometri, de la Monte Amiata până în capitala provinciei, spre a cere ajutor autorităților. După ce au străpuns câteva cordoane de poliști, șomerii s-au îndreptat spre clădirea prefecturii din Siena. Prefectul refuzat să stea de vorbă cu muncitorii șomeri iar monseniorul Toccabelli i-a etichetat, puși și simplu, drept... „rebeli“.

● În Occident se bucură de largă popularitate următoarea anecdotă plină de iluzii:

Pe bordul unui transatlantic, un pasager american sîde de vorbă cu un francez.

— Ciudat, am uitat; cum arată steagu vostru? — îl întreabă americanul pe francez.

— Este format din trei culori: albastru, al și roșu — răspunde francezul și adaugă: adică exact cele trei culori prin care trece contribuabilul francez; el devine albastru cînd primește avizul pentru plata impozitului, alb cînd citește și roșu de minie, cînd vine percepătorul.

— Extraordinar! — izbucnește americanul — întocmai ca la noi. Numai că, în S.U.A. contribuabilul primește o astfel de lovitură înclt vede dintr-o dată toate stelele de pe steagul american!

● Delicvența juvenilă are teren propice de dezvoltare în atmosfera îmblesită de „modul de viață american” din Berlinul occidental. Iată o știre din presa germană: 15 băieți din circumscripția Spandau din Berlinul de vest, constituiți în bandă, au comis 61 de infracțiuni, în decurs de cinci luni. Banda era formată din tineri între 14 și 17 ani.

● În cadrul „pacificării” Algeriei, a fost executat deunăzi, la Tiaret, un musulman și nume Maaruf Addi, bănuțat a fi fost organizatorul unui atentat anti-francez. Pentru intimidarea populației, autoritățile coloniale au expus trupul celui executat într-o piață din localitate. În timp ce poliția i-a forțat pe algerieni să treacă prin fața cadavrului. Efectul a fost contrariu celui scontat: pelerinajul din piață s-a transformat într-un marș al miniei și al urii algerienilor față de colonialiști.

● Ultimul Buletin de Informații al Ministerului de Război francez prezintă, în termeni elogiosi, participarea trupelor franceze la așa-zisa „pacificare a Algeriei”.

Fără a pomeni măcar un cuvînt despre vărsările de sînge, repressiunile coloniale și execuțiile ce se țin lanț în Algeria, ignorînd în mod deliberat operațiunile militare de diferitele fronturi, Buletinul încearcă să acrediteze ideea că, în Algeria, singura preocupare a parașutiștilor lui Massu ar fi, pasă-mi-te... grija față de om. „Preocupată de problemele omului — zice Buletinul — armata a multiplicat contactele umane”... Și, mai departe: „Ea (armata) a adus simpatia. Ea a primit în schimb, recunoștința”. Așa să fie, oare?

● Intervievat în legătură cu posibilitatea colaborării cu U.R.S.S., dl. Etienne Hirsch, președintele Comisiei Euratom, a făcut următoarele aprecieri despre saltul uriaș al științei sovietice: „Uniunea Sovietică este o țară care dispune de savanți și tehnicieni de înaltă valoare, a căror lucrări prezentate vara trecută la Geneva au suscitat un foarte viu interes. Construcția de centrale de mare capacitate pe bază de uraniu natural i-a impresionat profund cei de la Euratom”.

Fotocronica

Pentru reprimarea mișcării de eliberare națională din Nyassaland, colonialiștii englezi aduc aici noi întăriri militare.

Din U.R.S.S. sînt trimise, pe adresa Conferinței de la Geneva a celor trei puteri, numeroase scrisori și telegrame prin care oamenii sovietici cer încheierea imediată a unui acord care să pună capăt experiențelor nucleare. În fotografie: mame-erolne din Moscova semnează o scrisoare adresată participanților la Conferința de la Geneva.

Pentru ca viața acestor copii, pentru ca viața tuturor copiilor din Anglia să nu sufere grozăviile unui cataclism atomic, au demonstrat mîile de participanți la marșul împotriva armelor nucleare ce s-a desfășurat recent la Aldermaston la Londra.

ÎN JURUL GLOBULUI

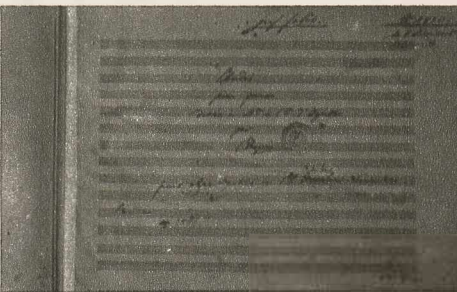
DIAGNOSTIC CU AJUTORUL... ULTRASUNELOR. La Institutul Unional de cercetări științifice pentru instrumente și utilaj medical din Moscova, a fost creat acest aparat care servește la nisticarea tumorilor. Cu ajutorul impulsurilor sonore, aparatul permite nu numai deosebirea unui obiect de tumoarea canceroasă, ci și operarea tumorii chiar la începutul imbolnă-

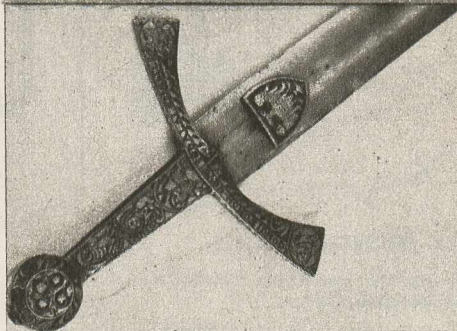
DIN STICLĂ ȘI RĂȘINĂ au fost realizate, în R. Cehoslovacă, aceste scaune, care sînt nu numai de un format original, ci au și alte calități: sînt ușoare, rezistente și elastice.

PE MULTE AUTOMOBILE din Dortmund (R.F. Germană), s-a putut citi recent această inscripție: „Dortmund nu vrea rachete atomice”. Una din acțiunile locuitorilor Dortmundului împotriva amplasării în imediata apropiere a orașului a unei baze pentru lansarea rachetelor.

RETINUTE MAI MULTĂ VREME ÎN CANADA, unde fuseseră evacuate la începutul celui de-al doilea război mondial, numeroase obiecte de valoare aparținînd poporului polonez au fost, în sfîrșit, restituite R.P. Polone. Printre acestea se află și un manuscris original al lui Chopin, precum și o spadă datînd din secolul al XI-lea, care, începînd din secolul al XI-lea, care, începînd din 1220, a fost înmînată fiicărui rege polonez, la încoronarea sa.

VÎNĂTOARE... PE ACOPERIȘURI. O maimuță de rasă pavian, aparținînd Grădinii zoologice din Frankfurt, speriată de o vaccinare care urma să i se facă, a încercat să fugă sărînd pe un acoperiș din apropiere. S-a pornit o vînațoare în toată regula, dar maimuța n-a putut fi prinsă decît după ce au răzbit-o frigul și foamea.

Eminentul savant rus K. E. Tolkovski, părintele cosmonauticii sovietice, îi este închinată noua producție pentru cinemascop a studiourilor „Gorki” din Moscova, intitulată „Un om al planetei Pămînt”. Scenariul filmului aparține scriitorilor V. Soloviov și E. Ejov, iar regia o semnează B. Buneev. Rolul principal e interpretat de artistul I. Kolțov.

Cu multă indignare a fost primită de către opinia publică hotărîrea guvernului francez de a interzice prezentarea filmului francez „Trișorii”, în regia lui Marcel Carné, la Festivalul filmului de la Punta del Este (Uruguay). După cum se știe, „Trișorii” reprezintă o vie imagine a imoralității care caracterizează „înalta societate” franceză. Privită prin această prizmă, hotărîrea guvernanților francezi apare „legitimă”.

Rod al muncii pline de avînt a cineaștilor chinezi, filmul „Prin munți și văi” va fi terminat, nu peste multă vreme, de către studiourile cinematografice din Pekin. Realizat după piesa cu același nume, a dramaturgului chinez Cen Ci-tun, filmul va reda pe ecran nemuritora epopee a marșului către nord din 1934-1935, organizat de Partidul Comunist Chinez. Demn de rețut e faptul că unele exterioare au fost turnate chiar pe locurile unde s-a desfășurat eroica acțiune.

A fost terminat de curînd filmul indian „Piatra filozofală”. Această producție cinematografică, la baza căreia stă ideea că nu bogăția aduce fericirea, a fost realizată în regia lui Satyajit Ray, avînd ca principalii interpreți pe Tulusi Chakraverty, Ramivala, Kali Bavejji etc.

Noul film german „Premiera a căzut”, produs de studiourile Defa din R. D. Germană, înfățișează unele întâmplări pline de neprevăzut, petrecute în lumea teatrului. Regizorul filmului este Kurt Jung-Alsen, iar printre interpreți se numără: Christine Laszar, Paul R. Henker, Helga Göring, Peter Herden și alții.

Utilă și interesantă se dovedește a fi culegerea de studii privind opera unor cunoscuți cineaști francezi, pusă sub tipar de către Institutul de Istorie a Artelor de pe lângă Academia de Științe a U.R.S.S. Printre altele, se remarcă articolul lui Viktor Bojovici despre Jacques Feyder, cel al lui Ghiorghi Avenarius despre René Clair, studiul lui Rostislav Iurenev despre Marcel Carné ca și cel al lui Semion Ghinzburg închinat lui Jean-Paul Le Chanols. Culegerea mai cuprinde portretul literar al decanului vedetelor franceze de cinema — Françoise Rosay — semnat de Jean Gabin și Simone Signoret.

Legenda Scherazadei constituie subiectul unei coproducții cinematografice a Republicii Cehoslovace și a Republicii Arabe Unite. Filmul — ale cărui exterioare vor fi turnate în provincia Egipt a R.A.U., iar interiorale, la Praga — va fi regizat de cunoscutul cineașt cehoslovac B. Zeman.

AI MULȚIANI a lucrat sculptorul N. Konghiser din Moscova, pe bustul marelui cîntăreț Paul Belmondo. De curînd lucrarea a fost terminată.

ADEVĂRAȚII MAESTRI AI ARTEI POPULARE se dovedesc membrii cooperativei din Kaposvár (R.P. Ungară). Obiectele de ceramică produse de ei și frumos ornamentate au stîrnit admirația la toate expozițiile unde au fost prezentate, printre care și Expoziția Universală de la Bruxelles. Iată-l pe unul dintre membrii cooperativei, la lucru.

SA ARATĂ, după puțină vreme, o nouă șosea inaugurată recent în Anglia și care a costat imensă sumă de 10.000 lire! De-a lungul întregului parcurs șoseaua e plină de arămături, ridicături, crăpături etc. Bineînțeles că antreprenorii lucrării au ajuns la adevărata „succesă”, pentru că au câștigat pur și simplu, banii contabilului britanic. Ce ține de „libera întreprindere partitocratică”...

TIMBRE ȘI CĂRȚI ROMINEȘTI... ÎN CONGO BELGIAN. La Elisabethville a fost organizată, nu demult, o expoziție cuprinzînd timbre, cărți, albume și imagini fotografice din Republica Populară Romînă. Fotografia înfățișează un colț din expoziție.

ACTIA: București, Piața Științelor. Casa Poștală 3507 of. 33, Tel. 17.60.10 Int. 1744. **ABONAMENTE** la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

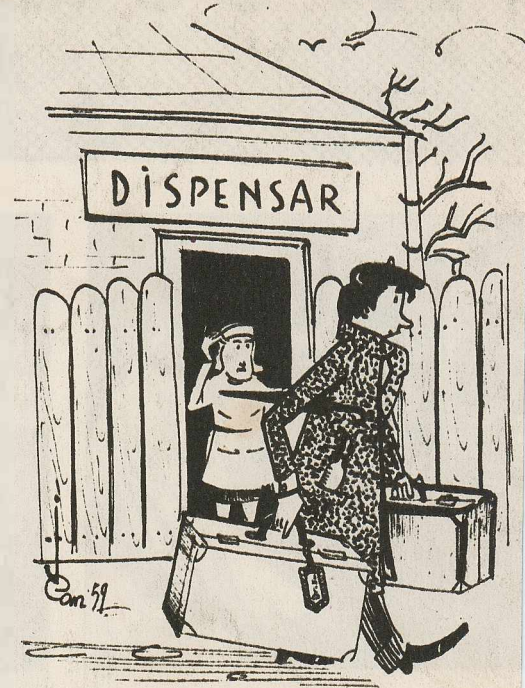
Prezentarea grafică: Vlad MUȘĂTESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Științelor „I. V. Stalin”

— Eu spun să ne facem culbul aici: nu ne deranjează nimeni...

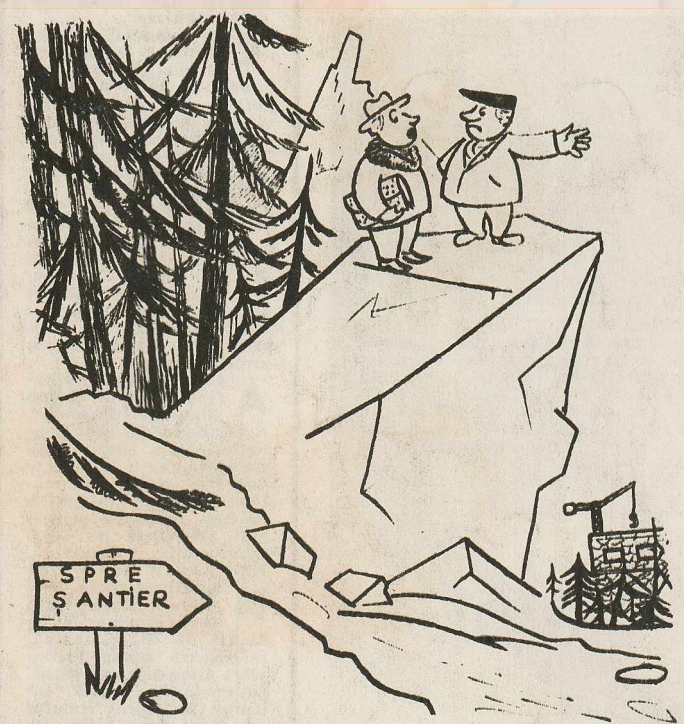
Desen de Rik AUERBACH

U M R

... Veni — Vidi — Fugii...

Desen de Jean CIUCIU

SPRE ȘANTIER

CU (NE) PRIVIRE LA RESURSELE LOCALE

— Asta-i tovarășe, nu putem continua lucrările: n-avem lemn și piatră de construcție!...

Desen de A. SACHIAN

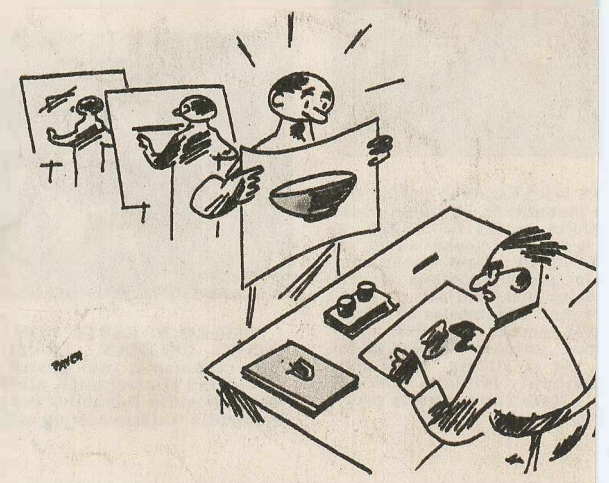
Primăvara: Bine v-am găsit!
— Imposibil! Azi nu e zi de audiență.

Desen de St. MUNTEANU

Fără cuvinte...

Desen de L. DARIAN

— Ce părere aveți de acest proiect de castron?
— Nu merge! Prea seamănă a pălărie de damă!!

Desen de PAVEN